

Sayı: 3 / Şubat 2026

Çengel

FANZİN

"uykularım darmadağın"

KOLEKTİF

LOBİSİZ

SANSÜRSÜZ

**“sansürsüz, lobisiz, kolektif yolculuk
sanat ve eleştiri için özgür alan”**

Sayı 3 – Şubat 2026 – **Çengel Fanzin**

Yayına Hazırlayan – **Yiğit Ergün**

Edebi Editör – **Yavuz Evliyaoğlu**

Görsel Seçki – **Zülal Arıman**

Mizanpaj / Tasarım – **Yasin Demirci**

Ön ve Arka Kapak Tasarım – **Yasin Demirci**

✉ cengeledebiyat@gmail.com

📷 cengel_sanat

✂ @cengelsanat

📌 @cengelsanat

Editör Notu

Yavuz Evliyaoğlu

“Korkunun ecele faydası yok,” derler. Var. Üstelik bugün başka bir şeye yarıyor. Yüzbinlerce yıllık sinir sistemimizin evrimi bizi şuraya getirdi: Korkarsan daha fazla yaşarsın. Korku süs değil; hayatta kalma aygıtı. Tehlike gördüğümüzde vücut anında bir anahtar çevirir: savaş ya da kaç. Kaslar gerilir, nefes kısılır, nabız hızlanır; beden akıldan önce karar verir.

Ama bu mekanizmanın bir üçüncü hâli daha var. Pek konuşulmaz. Çünkü insanın gururuna dokunur: Bazen savaşamazsın, kaçamazsın. Sistem çalışıyor sanırsın ama aslında kilitlenir. Korku kişiyi donmaya iter. Felç gibi değil belki; ama içeride felç, dışarıda normal taklidi. Tepkisiz kalma, boş bakma, ses çıkaramama... Bedenin seni korumak için yaptığı en ilkel şey: hareketsizlik. Şimdi bu biyolojiyi al, bir de topluma koy.

İnsanları yönetmenin en kolay, en kestirme yolu korku imparatorluğu kurmaktır. En “temiz” yönetim şeklidir: Ne işkence edip dünyaya somut delil verirsin, ne özgürlükleri genişletip insanları bağımsızlaştırırsın, ne de ekonomiyi toparlayıp “benim düzelttiğim hayatla bana karşı çıkıyorlar” diye içerlersin. Korku verimlidir: Sessizdir, iz bırakmaz, herkesin diline yerleşir, zamanla alışılır.

Birkaç gazeteciyi içeri alırsın. Siyasi figürleri, isnat ettiğin suçları kanıtlamadan tutuklarsın. Yatarı olmayan suçlardan aylarca içeride tutarsın. Bu sürede vatandaş şunu öğrenir: Hukuk senin dayanağın değil; benim elimdeki düğme.

Sonra bir slogan üretirsin; dile pelesenk olur: “Silivri soğuktur.”

İktidar destekçisinin elinde maşa, apolitiğin dilinde şaka, muhalifin ağzında eleştiri... Kullanıla kullanıla şakası kalmaz; insanın ciğerine işler: “Silivri soğuktur.” Silivri gerçekten soğuk mudur? Tatmayan bilemez. Ama tadanlardan “soğuk” sinyalini alıyoruz. Mesela ünlü bir gazeteci üşümüştü. Lüks ayakkabılarını takatukacıya gönderemediği için öfkelenmişti. Artık siyasi yorum yapmayacakmış. Yoksa bu soğuklar ona iyi gelmiyormuş. Yaşlıymış. “Üşüyen çıksın beyler, kasıyor.”

Ve toplum...

Şu an ne savaşıyor, ne kaçıyor. Soğuktan korkuyor. Üşümekten...

Donuyor.

Hareket etmiyor; olup bitene şahitlik ediyor. Çünkü sistemin istediği tam da bu: korkunun toplumda ürettiği o üçüncü hâl.

Ve donmuş toplumun durumu artık “korkaklık” değil: düzen.

İçindekiler

- 1..... **Ahmet Şerif Doğan** / Günaydın Efendiler
 2..... **Umut Yalım** / Kodşiiir n.1
 4..... **Köksal Erdenoğlu** / Benlikler
 5..... **Ali Şimşek** / Fazlası Yok
 6..... **Tamer Tanrıöver** / Kesik Hayal
 7..... **Seray Sarı** / Teslimiyet
 8..... **Ebru Özer** / Eşber
 12..... **Yasin Demirci** / Rüyalarda Baş Ağrıları
 13..... **Cahit Taşer** / Eşek Korkusu
 18..... **Burak Katipoğlu** / Komşu Pencere
 25..... **Zülal Arıman** / Pirofobi
 26..... **Alpay Eglenen** / Antianalist Vampirden Sana İronik Bir Teklif Var
 27..... **Ahmet Erbaş** / Suyu Düşen Tülbent
 28..... **Büşra Mayra** / Meu Nada
 29..... **Junji Ito** / Uzumaki Manga Serisi
 30..... **Ali Fırat Akdemir** / Düş Bükey
 32..... **Suna K.** / Konuş Onunla
 34..... **Lir İda** / Korkuya Kuşbakış
 37..... **Zülal Arıman** / Korkunun Politik Konumu
 39..... **Dante Fenolio** / İlginç Deniz Canlıları
 40..... **Yiğit Ergün** / Korkuya Yaşamak, Korkuya Yazmak
 42..... **Turgay Kahveci** / Palto / Hayalet İmgesi
 45..... **Zülal Arıman** / Kozmik Korku
 46..... **Zülal Arıman** / Uyku Felci
 47..... **İlhami Batı** / Şaka Yaptığını Biliyom
 48..... **Nuraydın** / Yenildikçe
 49..... **Feyza Menteş** / Beş Perde
 50..... **Bilge Elik** / Gözlerinize Tutmayın
 51..... **Kuyucu Afrodite** / Suyisayd
 52..... **Yasin Demirci** / Önemsiz Korkular
 53..... **Fevzican Çelik** / Gömlek
 54..... **Buğrahan Kavukçuoğlu** / Sessiz Cenazelere Katılmıyorum
 55..... **Sinan Kaban** / Elbette
 58..... **Sylvan Clownson** / Geçiş
 59..... **Müptezel Venceremos** / Memur Korkusu
 61..... **Etkin Garip** / Geç Kapitalizm Ağıtı
 65..... **Ferhat Nithin** / Okunmayan Kağıt / Bozuk Bant

Günaydın Efendiler

Ahmet Şerif Doğan

Yasalara uyalım beyler
Doğmamış bebekler için yazılmış olsalar da
Kör sağır dilsizlere hitap etse de uyalım

Gün boyu kargaları izleyelim beyler
Bizden daha medeni ve cesurlar
Bir araya geldiler mi kimseye yedirmezler birbirini

Zamansız ve mekansız yürüyüşlere çıkalım beyler
Peşimizde kanun olsun, yolumuz yasalarla örülsün
Tam düşecekken, hop hemşerim devletin kaldırımına değil densin

Tabiata karşı duralım beyler
Dökülen yaprakları sorgulayalım neden terk ederler vatan ağaçlarını
Kuruyan dalları kırıp yakalım daha güçlü olsun diye kökler

Topluma karşı olmayalım beyler
Yanlışlığını bile bile onaylayalım tercihlerini
Batağa düşmeyene boğulma hissini anlatamayız

Her sabah uyanmayalım beyler
Bir şeyler değişecek bir sabah umudu körelsin artık
Uyanalım beyler
Uyanalım
Bir şeyin değişeceği yok bari uyanık ölelim.

Kodşiiir n.1

Umut Yalım

```
# İnsan en büyük buluştur

"İns'ten an'a oluşum süreci"

"İns: ham hal

"İnsan: sorumlu/sorunlu varlık

"İnsan: ölümün ve yaşamın olmadığı ortam"

# Neolitik çağ sonrası: kadın ve erkek

"Kadın ve erkek buluşundan sonra

"Anne ve babanın buluşu"

def anti_siir():

    print("Bir miyim yoksa biri mi. Önce kendimi icat ettim.
        Meşru olmak için neyi icat ettim sonra?")

    print("a) nne")
    print("b) aba")
    print("c) enin")
    print("d) in")
    print("e) rk")

    print("a) nneyi seçtim ilkin ve annemi ben doğarken öldürdüm")
    print("ama bu yaşıma geldim; daha yeni gömdüm.")
}
```


Benlikler

Köksal Erdenoğlu

İçimdeki benliklere rollerini dağıtıyorum;
sen uyu, sen uyan, sen uyandır,
sen sev, sen pek sevişiriz de,
sen dostluk kur, senin kardeşlerin olsun,
sen müzik dinle ve dans et,
sen acı çek, sen lütfen acı çekme,
sen mutlu, umutlu ol, sen mutsuz, umutsuz,
sen üzül, sen üzülme,
sen sevin, sen hemen sevinme,
sen ağla, hüngür hüngür ağla, sen gül, katıla katıla gül,
sen öğren, sen düşün, sen hayal et,
sen hisset, sen hissetme, hiçbir şey hissetme,
sen yaprak kadar yumuşak ol, sen de kaya gibi sert,
sen sil ve unut, sen anımsa,
sen oku, sen yaz, sen yorum yap, sen özetle,
sen bir sonuca bağla, sen de bir sonuca bağlama,
senin kafan karışsın,
sen kabullen, sen diren,
sen nefret et, sen kontrol et,
sen etme eyleme canım benim,
sen bil, kendini bil,
sen sen ol, saf ol, masum ol,
sen de başka bir şey ol,
sen başla, sen bitir.

ke

Fazlası Yok

Ali Şimşek

Ellerim bir geminin güvertesi kadar tenhaydı
Diycekleri kalmamıŐ insanlar gibi
Ellerim yağmur tozu
Ellerim külüstür bir yüz misali

Çatalın ucuyla çiziyorum çirkin bir duvar resmini
Yeni değildi hiçbir Şey
Kalkıp bir çiçeğe yer verdim
Biri kornasını öttürdü sonra
Biri birine baktı
Şu adamın kafası çok ağır gelir besbelli
Şu evlerin penceresi açıldı birden
Şu okuldan dönen çocuklar, çok çocuktular
Şu otobüs insanların indiriyordu
Şu biçimsiz tüten simit kokusu
Kendime uydurduğum en inandırıcı Şey ile
Bu vazgeçmenin sessizliği
Sinema afiŐlerindeki artist sesleri
En derin kesilen tırnak acısı belki

Gün söndü
KaŐlarını yoldu genç bir kadın
Oksijen soluyan elleriyle
Kapının altından giren rüzgar
Ucuza kapatılmış eşya pazarlıklarının sevinci ile
İkinci kibritte yaktı adam ancak sigarasını
Bozuk sesle kırılan bir cam gibi
Denizi ıskalayan namlu
Bilseniz ah yaşıt sayılırız hepinizle
Fazlası yok
Yok işte
Sadece bir an bu

Kesik Hayal

Tamer Tanrıöver

istiridye koleksiyonu yapan,
frapan bir kızla tanışmak;
bir üniversitede fotoğrafçılık okuyor;
saçları piyasanın en vitaminli
şampuanlarıyla yıkanmış.

Ona aşık olabilmenin çekiciliğiyle,
dudaklarını ince işkencelerdeki
kabuslarda tüketmek..

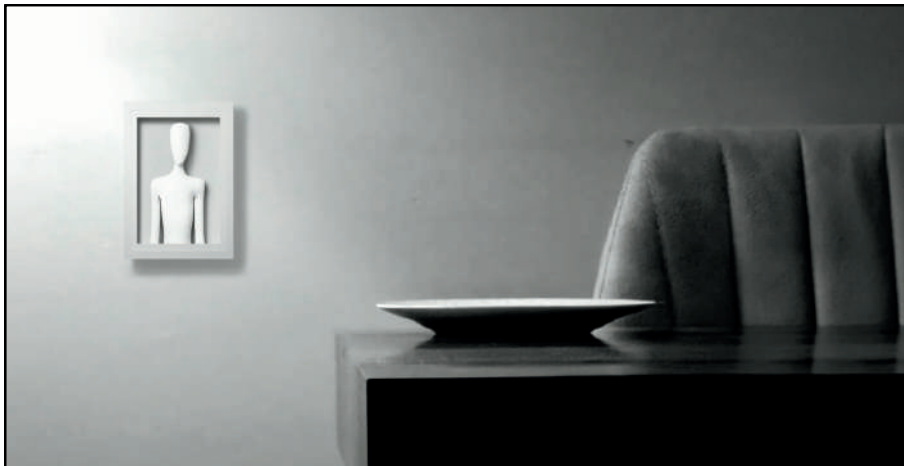
Köprü altında bir gece yarısı..
Köprü ikiye ayrılmışken onu beklemek,
gri bir paltonun içinde onu üşütmek,
onu kazanmanın yollarını kurgulamak..

Ben Karaköy tarafındayım,
o Eminönü yakasında.

Göğsünde Topkapı Sarayı'nı aydınlatan
kehribar bir broş var kızın.

Sevgilim, bir kadının verdiği elmayı ısıyor.
Yetişemiyorum!

Tanrım! Düşler bile ihtiras, ihanet dolu!
Elimdeki mendilden halıya gözyaşı döküyorum.

Görsel: Yasin Demirci

Teslimiyet

Seray Sarı

Kazırken susmanın çığlığını tenime
Tanrının bir zeytin ağacını sevdiği gibi
sevdim seni
Kökü toprağa,
Gökyüzü dallarına mahkûm bir zeytin ağacı
en çok tenine yakışan bir zeytin ağacı

Bileklerinden süzülürken yağmurunun
damlaları
Sen gözlerime bakıyordun
Gözünü kırpmadan işledin cinayetimi ve
maktul olmak bana hiç bu kadar makbul
gelmedi.

Oysa severdim ben hayatı.
Çiçeği, börtü, böceği
(-hamam böceği hariç)
O sonsuza kadar yaşayabilir derlerdi çünkü
kiskanırdım.
Atom bombası atılsa
bir o hayatta kalırmış, öyle söylemişti ismini
şimdi unutmaya çalıştığım biri.
Atom bombası atılmış bir dünyada neden
yaşamak ister ki?

Neyse ne diyordum zeytin ağacı.

Toprak
Gökyüzü
Zeytin ağacı

İlla oluşacaksa Tanrı'
bu üçünden oluşmalı

Eşber

Ebru Özer

"Kapattık, bak topluyoruz masaları," dedi ciğerci Roni. Çiçekli bir muşamba ile eskiliğini örtmeye çalıştığı yağlı tezgâhının arkasında, gövdesinden ince saz bir şarkı yankılanan lambalı bir radyosu vardı.

Kalan son müşterisini de yollayıp evine gitmek istiyordu bir an önce.

"Erkencisin bu gece," dedi adam. Niyeti biraz daha kalmaktı. Buradan çıkıp Beyaz'a gidecekti zira. Sevdiği kadını Beyaz. "Bu gece gel." demişti. O da gidecekti elbet.

Öyle meftunuydu ki saçından yayılan karanfil kokusunun... Keş gibi, köpek gibi giderdi peşinden. O yeter ki istesin; değil sokağı, şehri yakardı.

"Artis," dedi Roni. "Yaşlanıyorum artık. Uykum çoğalmakta, ömrüm azalmakta..."

Ön dişleri tamamen dökülmüştü ve soranlara hep aynı hikâyeyi anlatıyordu Roni. Kağızman'da çavuştu askerliğinde. Ağrıyan dişini, diğerlerine de cesaret olsun diye, iple kapıya bağlamış da çekmişti komutanı. Yemin etmişti bir daha ağzını elletmemeye. İnancı, takvası yüksek bir adamdı; yemini tutmuştu o günden bu yana.

"Sen böyle der, beni de gömersin," dedi Artis. Gece karası saçlarında Roni'nin lavabosunun plastik aynasında sürdüğü briyantın vardı. Boşuna takılmamıştı bu ad ona. Ne zaman Beyaz'a gidecek olsa buraya gelir, saçına iç cebine sakladığı o yağlı kremden sürerdi. Roni de bunu görür, bilir; ses etmezdi.

"Dilini ısır," dedi Roni Artis'e. "Herkes sırasını beklesin."

Artis masadaki kürdanlardan birini alıp dışındaki soğanı çıkardı. Beyaz'ın yanında kokmak istemezdi.

"Roni," diye sordu, bir kürdan da cebine atıp. "Siz gavurlar neden böyle seversiniz yaşamayı? Sizde yok mu ki öteki taraf?"

"Gece gece," diye cıkladı Roni. "Sanki gavuruz diye Allahsızız." Mavi boyalı eski bir iskemle çekip Artis'in karşısına oturdu.

"Ne bileyim ben," dedi öteki. "Var mı ki Allah'ınız?"

Eşber

Ebru Özer

Artis'in alnına vurdu avuç içiyle. "Gel bir de söv bari yüzüme sıç."

"Kızma," dedi karşıdaki. "Bilmiyorum ben."

"Ulan oğlum," dedi Roni. "Madem bilmezsin, ne sikime konuşursun. Museviler Yaradan'la ilk temas eden kavim bre."

"Öyle mi?" diye sordu Artis. "Ne demiş misal size?" Yaşlı adamın vaazı uzun sürse iyi olurdu. Beyaz "11'den önce gelme," diye iyice tembihlemişti.

Roni, doğdu doğalı ona Allahsız diyenlere gerçekte kim olduklarını anlatmaya çalışırdı bıkmadan. Gavur olmak başka bir şeydi ama bu suçlama çok ağırdı ona göre. Karşısındaki gencin onu ne kadar dinlediğini bilmesede konuştu.

Tevrat'tan bahsetti. Kızıldeniz'i ikiye bölen Musa'dan. Kolona astığı ince uzun çaputu işaret etti sonra:

"Bak," dedi. "Oku azıcık da ibret al."

"Senin kitabından mı?" diye sordu Artis. Durduk yere dinden çıkmak istemezdi.

Roni "Değil," dedi, tek kaşu havada. "Hristiyan kitabından bu."

"Bana yaramaz."

"Yaşlı adam, kitap herkese yarar bre," diye payladı onu. "Bir senin dininde mi günah var sanırsın?"

"Ne bileyim," dedi Artis. Artık yaşlı adamı konuşturmanın iyi bir fikir olup olmadığını sorguluyordu. Biraz zaman kazanmak istemişti sadece. Kafasını karıştıracak şeyler duymak değil.

Roni, Artis'in sikkinliğini umursamadan yedi ölümcül günahı bahsetti.

Eşber

Ebru Özer

"Öfke."

"Gerekmedikçe öfkem yoktur."

"Açgözlülük."

"Gözümüz de gönlümüz de tok."

"Gurur."

"Eh işte."

"Oburluk."

"Hiç sevmem hayvan gibi yiyeni."

"Kıskançlık."

"Kıskanmayalım da tekerlek mi olalım."

"Tembellik."

"Beş yaşından beri sokaktayım, Roni. Sizin kitap kıyakmış be! Bu kadarsa ben kesin cennetliğim," dedi Artis. Gülümseyince beyaz, parlak dişleri ortaya çıkıyordu. Güzeldi gülüşü Artis'in. Yüzü de, elleri de güzeldi. Roni boşuna vermemişti ona bu adı.

"O kadar emin olma canım," dedi yaşlı adam. "Son günahı saymadım daha."

"Neymiş son günah?"

"Şehvet bre," dedi kıs kıs gülerek. "Söyle bakalım Artis, gideceğin yerde tespih mi çekeceksin?"

"Bak şimdi," diye homurdandı öteki. "Bizi açık etme şimdi."

"Eytt," dedi ihtiyar. "Diyecek lakırdın kalmadı değil mi?"

Eşber

Ebru Özer

“Onda da bizim dinden yırtarız,” diye savundu kendini. “Ne demişler, güzele bak sevaptır.”

“Ah sen işine geleni...” diye güldü Roni.

Artis, Beyaz’ın evinin önüne geldiğinde aklında denizi yaran Musa vardı. Kapıya belli belirsiz bir kez vurdu. İşaretleri buydu. Ahşap kapı, ince bir gıcırta ile usulca açıldı. Beyaz hemen arkasında bekliyor olmalıydı. Ona gelmek için ne yollar aşmıştı yine. Değerdi ama; ona hep değerdi.

Kapının ardına sinmiş kızı el yordamıyla buldu önce.

“Uyudu mu?” diye fısıldadı.

“Uyudu,” dedi kız. Elini ağzına götürüp kıkırdadı. Saçlarından Artis’in aşına olduğu bir koku yayılıyordu.

“Geberse keşke,” dedi Artis. “Bıktım sensizlikten.”

“Şişşt,” dedi kız. “İçinden söyle bunu. Az kaldı, sabretmeliyiz.”

“Beyaz,” dedi Artis. İçini çekerek, sesi titreyerek çıkmıştı isim ağzından. Saçlarını tuttu iki parmağı arasında. “Beyaz,” dedi yeniden.

“Eşber,” dedi kız. Ona adıyla hitap eden tek kişiydi dünyada. Sırtını duvara yaslayıp “Özledin mi beni?” diye sordu işveyle. Yeşil gözleri loş ışıkta iri birer yakut gibi parlıyordu. Cevabını bildiği ancak ısrarla duymak istediği bir soruydu bu.

“Ahhh,” dedi Eşber. “Bitirdin beni canına yandıgım. Özlemek ne!” Eğildi, sabırsızca boynuna gömüldü kızın.

“Yukarı çıkar beni,” dedi Beyaz.

Eşber onu duymadı bile. Meftundu, zincirsizdi.

Gün ağarana, Beyaz’ın patiska perdelerinden içeri sızan ışık sıradaki yaraları ortaya dökene dek, Roni’nin son günahına, şehvetine yenildi.

Rüyalarda Baş Ağrıları

Yasin Demirci

Eşek Korkusu

Cahit Taşer

“Tövbe tövbe, geri zekalı mısın oğlum sen; insan eşekten korkar mı hiç?” dedi Ömer.

“Tamam, lan tamam, korkuyorum işte! Sen bana doğru sürme şunu!”

Köy yerinde olacak şey değildi ama korkuyordum işte. Ömer, teyzemin oğlu. Beni pek severdi, bilirdim; ama eşekten korktuğum için kızmıştı bana. Altı üstü bana doğru biraz yaklaşmıştı hayvancağız, ama ben topuklamıştım bile. Bizimkisi gibi Torosların yamaçlarına yayılmış dağ köylerinde eşek her şeydi. Dağa bayıra eşekle inerçikardınız; tüm yükünüzü gık demeden çekerdi bu hayvancıklar. Böylesi bir hayvandan ancak aptalın biri korkardı; Ömer de bana bu yüzden kızıyordu. O şehirliydi; sadece yazları köye gelirdi. Ama o bile korkmazdı. Bu yüzden anlayamıyordu benim eşek korkumu. Oysa birkaç sene önce olanları sadece ben hatırlıyordum; Ömer ve diğerleri unutmuş olsa da...

Bir bahar sabahı, her zamanki gibi horozların ötüşü, ahırdan gelen inek sesleri, kurbanlık büyütülen davarların meleşmeleri eşliğinde uyandım. Kardeşlerim henüz uyanmamış; büyükler sabah namazını yeni kılmışlar, dışarıdan sesleri geliyordu. Gün yeni ağarıyordu. Mis gibi toprak kokmuştu hava; gece biraz yağmur çiselemişti. Anacığım ocağa odun atıyordu; belli ki saca yufka atacak, tulum peynirini sıkıp yiyecektik. Ben hemen etrafa musallat olmaya başladım tabii; koşturup duruyorum. Yedi yaşında hınzırın tekiyim. Sabah sabah ortalığı dağıtıp, iki terlik bir fiske ile yerime oturduktan sonra gün iyice doğdu, kahvaltı yapıldı ve avludan beni çağıran çocuk seslerini duydum.

“Ahmeeeeet! Len Ahmeeeeet!” Köyün diğer bacaksızları: Recep, Mistik, Ali ve tanımadığım biri. Mistik, “Oğlum var ya, acayip bir şey oldu; çabuk gel!” diye bağırdı. Koşarak avluya çıktım; ne olduğunu sordum heyecanla.

“İbraam emmilerin eşşek kudurmuş; bugün vuracaklarmış. Derebaşı'nın oraya bağlamışlar. Biz eşşeğe bakmaya gidecez; sen de gelsene,” dedi. Eve döndüm, bir yalan sıktım ve koştum yanlarına. Kudurmuş eşek... İlk defa duymuştum. Merak içinde ilerlerken aklıma çetedeki tanımadığım çocuk geldi. Hikmet'miş adı; Mistik'ın halaoğlu. Şehirde yaşıyorlarmış; belliydi ama. Ayağında renkli bir spor ayakkabı; sonradan kot olduğunu öğreneceğim mavi, yepyeni bir pantolon ve açık renkli güzel bir tişört vardı üzerinde. Televizyonda gördüğüm çocuklar gibiydi. Yeni yıkanmıştı sanırım; saçları da güzel kokuyordu. Bizim köye ait değildi o. Bayağı havalıydı.

Eşek Korkusu

Cahit Taşer

Kendime baktım sonra: her tarafı parça pinçik olmuş, ayağımı yara bere içinde bırakan çandır lastiği ayakkabı; yama yapılmaktan nerdeyse iki kat olmuş eski kadife bir pantolon ve karadut lekesi ile ala bula olmuş, tişörte benzeyen bir şey... Kiskandım çocuğu. O ne kadar güzel bir çocuksa ben o kadar çirkindim. Üstüne üstlük havasından geçilmiyordu; beni pek sallamamıştı da.

Bu düşüncelerle koşuştururken Derebaşı denilen yere geldik. Köyün yukarı kısmında artık kurumuş bir dere ve bitişiğindeki yaylaya doğru giden kestirme yoldan ötürü adı Derebaşı'ydı buranın. Yer yer kayalıklar, ufak tefek yeşillikler ve çalılar vardı. Çalılıkların arkasında zincirlenmiş eşeği gördüm. Semeri az ötede duruyordu; hiç de kudurmuş gibi değildi. Hayvan kendi kendine otluyordu. Sessizce yaklaştık.

"Bu kudurmuş mu şimdi?" dedi Ali.

"Evet," dedi Recep ve ekledi: "Saldırıyormuş herkese; İbrahim emmiyi de ısırmağa çalışmış da, o son anda canını kurtarmış. Öğlen vurup gömeceklermiş." Vay anasını dedim; kuduruk eşek köylüye saldırıyormuş, iyi mi? Hepimiz yavaşça hayvana yaklaştık; hayvan hiç oralı değil, tıslaya tıslaya otluyordu. Zinciri bir 10-15 metre vardı. Hayvan otlayıp döndükçe zinciri de çalılıkların arasından halka gibi yere serilmişti. Mesafemizi koruyup hayvanı sakince izlerken Mistik, "Kim bu eşeğe semer vurabilir? Kimde o yürek var lan?" dedi.

Hikmet, "Ben vuracağım," dedi. Kendini kanıtlamak istiyordu şehirli züppe. Yavaşça yerinden doğruldu, semerin yanına gitti. Yerden güç bela kaldırdı semeri, hayvana yaklaştı. Hayvancağız otlarken sırtını titretip aniden dönünce bizimki semeri atıp koşarak geldi yanımıza nefes nefese; hepimiz güldük.

"Hayvan seni görmedi bile lan; ödün bokuna karıştı," dedi Ali.

Hikmet'in korkması beni keyiflendirmişti ve ayrıca cesaretlendirmiş olacak ki, "Ben vururum semeri," dedim. Şu şehirliye dersini vermeliydim. O gitsin şehirde oynasın; burası bizimdi. O kim oluyordu ki, biz varken eşeğe semer vuruyordu?

Yavaş yavaş eşeğe doğru yaklaştım. Eşek otlamaya devam ediyordu. Benden cesaret alan diğerleri de düştüler ardıma. Önce semeri kavradım ve kaldırdım; ağırdı ama olsun. Herkes, en çok da Hikmet, benim ne kadar korkusuz olduğumu görecekti. İhlaya ihlaya semeri kaldırdım göğsümün üstüne; kafama kadar hem de. Eşeğin yanına gittim; son bir gayret... İyice kaldırdıktan sonra gücümün de tükenmesiyle küt diye vurdum eşeğin sırtına semeri.

Eşek Korkusu

Cahit Taşer

Eşek bir bağırtı koydu; arka ayaklarını havaya savurdu, iki kere salladı çitnesini. Hiçbirimize değmedi ama eşeğin canı yanmıştı, belli ki. Bir an ürktük ama eşek durdu sonra. Diğer tarafına dönünce gördüm: eşeğin sağrısında derin kan oturmuş bir yara vardı. Eşek kudurmamıştı; yaralanmıştı ve can havliyle saldırmıştı, anlaşılır. O anda anladım ama çok geçti; eşeğin canını yakmıştım bir kere.

Birkaç saniye geçti geçmedi, hayvan ile göz göze geldim. Hayvancağız birden zıpladı ve döne döne çitnelerini savurdu gökyüzüne. Çil yavrusu gibi dört tarafa koşmaya başladık: Mistik bir yana, Recep ile Ali bir yana, Hikmet ve ben diğer yana. Ama eşek beni takip ediyordu; bana doğru koşuyordu. Hedefi bendim. Hikmet hemen arkamdaydı. Eşeğin koşturmasıyla zincir de yerden biraz havalanmış; az ötemizde, Hikmet'le bana doğru yerden sekerek geliyordu. Zıplayıp kendimi zincirden kurtardım ve hemen arkama döndüm. Ne yazık ki Hikmet zıplayamadı. Zincire takıldı ve yere düştü. Eşek onun üzerine çörelendi ve sağ yanağından ısırıldı.

Kocaman bir parça kopardı Hikmet'in yanağından. Hikmet çığlık çığlığaydı. Hemen 2-3 metre ardımda olmuştu her şey; o ana tamamen şahit olmuştum. Hikmet'in yüzünde sallanan o kanlı yanak parçası...

O an anladım: o eşeğin hedefi aslında bendim. Beni ısırarak istemişti ama yakalayamayınca Hikmet'i ısırılmıştı. O yüzdendir herhalde; ısırıldı, kopardı, ayaklandı ve Hikmet'i anında bıraktı. Ben olsaydım öldürmeye çalışacaktı da; ben olmadığımından, sadece yaralayıp bıraktı belki de.

Diğerleri koşarak geldiler Hikmet'in çığlıklarına. Ali ve Recep ağlamaya başladı. Ben Hikmet'i yerden kaldırıp koluna girdim; Mistik köye doğru bağıra bağıra koşmaya başladı. Ben hiçbir şey söyleyemedim. Biliyordum çünkü: eşeğin asıl hedefi bendim. Kıskanmıştım şehirli çocuğu. O kadar kıskanmıştım ki bu yüzden olmuştu her şey. Kendimden nefret ettim, tiksindim. Çocuk dediğin günahsız olurdu ama ben çok büyük bir günah işlemiştim. Hikmet benim yüzümden belki ölecekti; belki de ömür boyu bu izle yaşayacaktı. O çok güzel bir çocuktuk oysa; ben onu kıskandım diye güzelliği mi yitecekti? Ben yapmıştım her şeyi ve o eşek tüm çirkinliğimle beni ısırmalıydı.

Eşek Korkusu

Cahit Taşer

Koşuşturan kadınlar, ellerinde tüfeklerle gelen erkekler... Mıstık tüm köylüyü ayağa kaldırmıştı; herkes üşüşmüştü Derebaşı'na. Hemen orada tüfekte vurdular hayvanı. Kaç kez ateş ettiler, hatırlamıyorum. Annesi Hikmet'i sırtına yükledi. Hemen atladılar traktöre, götürdüler şehre. Ölmemiş Hikmet; onu öğrendik. Yüzünde ısırık izi kalmış ama. Köyün dedikodusu oldu bu hadise; bir müddet konuşuldu, derken zamanla unutuldu. Mıstık, Ali ve Recep hiç bahsetmediler bu hadisenin nasıl olduğundan; Hikmet de bahsetmedi galiba. Kimse beni veya diğer çocukları suçlamadı; köylü, oynayan çocuklara saldıran bir eşek gibi düşündü hadiseyi.

Hikmet bir daha hiç gelmedi köye; ben de hiç görmedim Hikmet'i. İyi ki de görmedim; bakamazdım yüzüne. Baksam, bana ait olması gereken bir izi görecektim. Onu tekrar görmemişken bile yıllarca vicdan azabı çekmiştim; görsem ne yapacaktım?

Bundandır, köyde doğup büyümüş biri olarak eşekten korkuşum. Hep kızdılar, dalga geçtiler veya aptalca buldular. Yedi yaşında iken gözünün önünde bir eşek başka bir çocuğun yanağını ısırıp kopartınca korkuyordu elbet insan; hem de benim yüzümden olmuşken her şey. Ömer bilmiyordu böyle bir korkunun neden olduğunu; ben de hiç anlatmadım zaten.

Yıllar yılları kovalamış, aradan 15 yıl geçmişti. Köy çocuğu olan ben, zamanın mağlubu olarak artık şehirlili olmuş, büyümüş, üniversite okumaktaydım. Köy ve köye ait her şeyi unutmaya başlamıştım artık. Dertlerim, tasalarım, heyecanlarım ve heveslerim şehirliydi. Ama Hikmet'i hiç unutamamıştım. Hâlâ ara sıra aklıma geliyordu: nasıl büyümüştü acaba Hikmet? Yüzündeki ısırık izinden ötürü diğer çocuklar onunla dalga geçmişler miydi? Hikmet aynada kendine bakıp kendinden nefret etmiş miydi? Birini sevmişti de sevdiği kız ona tiksiner mi bakmıştı? Hikmet "Neden ben?" diye ağlamış mıydı acaba, sessizce bir köşede? Zaman zaman bu gibi sorular zihnimi hep meşgul etti. Her defasında, tüm bunlara sebep olduğumdan dolayı kendime kızdım, ürperdim ve titredim. Sanki bir yanım o gün, Derebaşı'nda Hikmet'le beraber, annesinin sırtında kalkıp gitmiş ve gelmeyecekti hiçbir zaman. Köye dair her şeyi yavaş yavaş unutuyorken Hikmet'i unutamiyordum işte.

Bir temmuz zamanı, yaz tatili nedeniyle memlekete dönmüş ve cuma namazını kılmak için şehrin merkezinde bulunan tarihi bir camiye gitmiştim. Evimiz merkeze uzak olduğundan cuma namazı için pek gittiğim bir cami değildi. O gün tesadüfen o camideydim.

Eşek Korkusu

Cahit Taşer

Sıradan bir cuma namazıydı; hutbe bitmiş ve farzı kılacaktık. İmamın "Cemaat, safları sık tutalım," demesiyle safları sıkılaştırdık. Yanıma bir genç geldi. Ardından imam "Allah-u Ekber," dedi; niyetimi aldım ve başladım namaza. İki rekât farz bitti, imam selam verdi; başımı sağa çevirdim. İmam tekrar selam verdi; başımı sola çevirdim. O anda beynimden vurulmuşa döndüm: sımsıkı siyah bir sakalın altında iki taraflı nizami bir diş izi!

Çaktırmadan yüzüne dikkat kesildim. Hikmet'ti. Hemencecik tanıdım onu. Büyümüş, serpilmiş, aslan gibi delikanlı olmuştu. Hemen yanı başımdaydı; o günden beri ilk defa görmüştüm Hikmet'i. Ne yapacağımı bilemedim. Düşünceler sardı zihnimi: kendimi tanıtısam mı acaba? Hayır... Ne diyecektim ki? Son sünnet, tesbihat, dua derken... Camiden çıkana kadar çaktırmadan süzdüm onu. Yüzünü tekrar tekrar inceledim; izler belli belirsizdi sakallarının altında. Hayal ettiğim kadar korkunç bir yara izi değildi. Dikkat kesilince anlaşılıyordu. Sakalları, boyu posuyla yakışıklı bir delikanlıydı hatta. Ruhum biraz olsun hafifledi o anda; çünkü Hikmet hâlâ benden daha güzel bir çocuktü.

Camiden çıkarken yanına geçip elimi uzattım: "Allah kabul etsin, kardeş," dedim. "Sağol; senin de," dedi; elimi sıktı, anlamsızca yüzüme baktı ve devam etti. Elimi sıkınca sanki Hikmet beni affetmiş gibi hissettim. Birkaç şey daha söylemek istedim ama söyleyemedim. Hikmet cami avlusunu terk edip sola doğru devam etti; ben de son bir kez onun ardına bakıp sağ tarafa doğru, Hikmet'e sırtımı dönerek devam ettim yoluma.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Kapımız uzaktan çalındığında evimizi çoktandır toparlamaya çalışıyorduk. Küresel ısınmanın etkileriyle dağılmış uluslar, açlık, gelir adaletsizliği, düzensiz göçlerin çığıllıkları arasında bilim insanları uzaydan gelen bir sinyali deşifre ettiklerini duyurmakta gerçekten zorlandı. Fakat sonunda, en basit sistemlerle bile çözülebilecek ve doğrulanabilecek uzun dalga bir radyo mesajı insanlık tarafından duyuldu.

Mesajda uzaylı bir ırkın artık evimize çok yakın olduğu; bir jenerasyon gemisiyle, güneşlerindeki yıkıcı bir büyüme olayından zar zor kaçabildikleri yazıyordu. Jenerasyon gemilerinde uzun süre kaldıktan sonra artık daha fazla şanslarını zorlamak istemiyor ve inişe geçmek istiyorlardı. Mesajın son kısmı ise kafaları karıştırdı:

“BİZ KİRACI!”

İnsanların ilk aklına gelen, “Bu uzaylılar resmen mallarımıza ve topraklarımıza kelimenin tam anlamıyla çökmek istiyor.” oldu. Hükümetler yine de kibar ve gözden çıkarılabilecek birkaç iniş yeri önererek bir cevap gönderdiler.

“Nereye? Afrika’ya mı mesela? Antarktika’da da geniş yerlerimiz var.”

“Hayır, sizinkine değil. Sizinki fazla ıslak. Dördüncüye.”

Mars’ı kastettiklerini anladıklarında Dünya’daki birçok kişi “Oh iyi vallahi, buralar zaten çok kalabalık.” diye düşündü. Ama dünyanın en zengin kişilerinden hızla itiraz sesleri yükseldi. Mars, Dünya insanların hakkıydı. Yakın zamanda orada koloni kurulacak ve birçok zengin orada yazlık evler alacaktı. Halk arasında zenginlerin bu tutumu “Başkası isteyince değere bindi.” olarak yorumlandı. Mars’ta yaşamak isteyen gidip pekâlâ Arizona’nın ortasında büyük bir arazide, basınçlı giysilerle evcilik oynayabilirdi. Ama dünyayı fakirler yönetmiyordu; dünyayı zenginler yönetiyordu. Dolayısıyla bu durum, eli kulağında Güneş Sistemi’ne gelmekte olan uzaylılarla paylaşıldı. Cevap kısa ve ilginçti:

“SICAKLIK SORUNUNUZU AZALTIRIZ, BİLGİ PAYLAŞIRIZ. LÜTFEN, ZOR DURUMDAYIZ.”

Zengin ve güçlülerin istekleri kolay geri çevrilmese de uzaylılar, gönderdikleri hesaplarda insanlığın boynunu bir ilmik gibi sıkın küresel ısınmaya bir çare sunuyorlardı. Çözüm fiziksel olarak basitti. Uzun yıllar jenerasyon gemisi olarak kullandıkları aracı parçalara ayırarak, yaşam modüllerini Mars’a indirirken ana gemi gövdesinin formunda birkaç değişiklik yaparak bir şemsiyeye dönüştüreceklerdi.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Binlerce kilometrelik bu şemsiye, Dünya'yla neredeyse eş zamanlı dönen jeosenkron bir yörüngeye yerleştiğinde ekvatora gelen güneş ışığını ciddi bir şekilde kesecek ve yapay, gündün güne hafifçe kayan sabit bir güneş tutulması meydana getirecekti. İlk kaba hesaplamalara göre bile bu durum Dünya'nın ortalama sıcaklığını 2,3 santigrat düşürecek ve insanlığa en azından küresel dönüşüm için elli yıl daha zaman kazandıracaktı. Tek kötü yanı, yarattığı tekil ısı alanı sebebiyle oluşacak eşitsizlikten dolayı devamlı, dev bir tropik kasırga meydana gelecek olmasıydı. Küçük ama ödenmesi gereken bir bedel. Neyse ki kasırganın yolu sadece fakir ülkelerden geçiyordu.

Dünya'da insanlar arasında baş gösteren paranoya ve "Bizi öldürüp kebab/suşi/hamburger/elbise yapacaklar." kısmı bir kenara bırakılırsa, uzaylıların bilim insanlarıyla ilk paylaştıkları bilgiler tutarlı gözüküyordu. Sözlerini tutmuşlardı. Işınlanma, sonsuz enerji gibi bilim insanlarının zaten pek de ihtimal vermedikleri teknolojileri yoktu ama uzay gemileri ve sürdürülebilir kapalı ekosistemler hakkında çığır açıcı sayılabilecek şeyler biliyorlardı.

Dev Dünya dışı gemi Plüton'u geçtiğinde ve neredeyse tüm amatör astronomlar tarafından gözlemlendiğinde dünyadakilerin paranoyası zirve yaptı. Mevcutta zaten birçok sorunla fukurdayan toplum, yaklaşmakta olan bu "iyi niyetli, yardıma muhtaç uzaylılar" fikrini bir türlü benimseyememişti. Eşitlik, adalet ve kardeşlik için bile bir araya gelemeyen halklar sonunda birleşerek devletlerine büyük baskılar kurdular. Bu dev dalgaya dayanamayan Dünya liderleri son bir kez uzaylıların ellerini zorlamaya kalktı: Ya dedikleri olacaktı ya da nükleer bir savaşa hazır olmalıydılar. İniş yapıldıktan sonra yaşam alanlarında bin ayrı kamera noktasından uzaylılar zorunlu canlı yayın yapacaklardı. Bu yayın, Dünya meydanlarından herhangi bir şifre olmadan halka açık dev ekranlarda yayınlanacaktı. Halk, asırlar sonra birleşerek tam istediğini almıştı: Dev bir intergalaktik realite şovu.

Uzaylılar bu işe çok sevindiler. Dünyalılarla olan kardeşliklerini ilerletebileceklerini ve kendilerini tanıttıklarında iyi birer komşu olabileceklerini gösterebileceklerini düşündüler.

Dünya toplumlari, uzaylıların dev bir karides şeklindeki gemisinin Mars'ın yörüngesine girmesini, midesine bağlı küçük yaşam paketlerini Mars atmosferine saldıktan sonra galaktik akışa kendini bırakmasını izledi.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Bunu izleyen aylarda dev karides, Dünya'ya yaklaştıkça kabaca açılmış bir muz kabuğu ve şemsiye arası bir yapıya dönüştü. Dünya'nın ana şehirlerinde ise oval, ayna şeklinde gözlem ekranları kurulmaya başlandı.

İki ay içerisinde uzaylıların yörüngeden inen yaşam ünitelerinin çoğu aktif hâle getirilmişti. Başlangıçta yola çıkan yüz bin uzaylının yalnızca yirmi bini hayattaydı. Yörüngedeyken konuştukları bin kişilik iskelet tayfa şimdi türdeşlerini uykudan kaldırmaya çalışıyordu. Dünya'daki bilim insanları, gönderdikleri fizyolojik bilgiler doğrultusunda iki çıkarım yapabildiler. Birincisi, uzaylıların ilk yüz bin bireye ulaşmaları bile yüzyıllar alabilirdi. Mars yüzeyinin sadece %0,05'lik kısmına ihtiyaçları olacaktı. İkincisi, derin uyku tekniklerinin çoğu insan fizyolojisi için uygun değildi.

Koloninin mekanik güçleri ve kabiliyetleri yerindeydi. Her beş kişiden dördü olmayınca yeterince güç ve alan yaşam destek ünitelerinde mevcuttu. Öte yandan yemek ve biyoçeşitlilik konusunda yıllardır zor kararlar vermiş ve öldürmeyecek kadar basit bir diyetle muhtaç kalmışlardı.

İlk canlı bağlantı kurulduğunda Dünya'daki "uzaylı" fantezisi yapanların sayısı çok hızlı bir düşüş yaşadı. Ekranda gördükleri şey, bırak insanı, Dünya'daki hiçbir yaratığa benzemiyordu. Tespit edilebilen bir göz, ağız veya kulakları yoktu. Trafik konilerine benziyorlardı. Yüz yirmi santim ile yüz doksan santim arasında değişken ve tabanda bir metreyi bulan bu yaşayan konilerin zarımsı vücutları hafif saydamdı. Sabit dursalar bile devamlı tabandan yukarıya doğru; bazen yüzeyde de oluşan, küçüklü büyüklü yumrular akıyor ve bazen küçük bir kabarcık yüzeyde açılıp kapanıyordu. İnsanlar bunun bir tür nefes alıp verme hareketi olduğuna kanaat getirdiler. Belli bir kemik yapıları yoktu; yalancı ayakları sayesinde yavaş da olsa objeleri tutabiliyor veya hareket edebiliyorlardı.

Kelimenin tam anlamıyla elle tutulabilir, sevilecek bir yanları yoktu. Ta ki o vücutlarından birkaç delik açılana ve konuşana kadar. İlahi seviyede güzel sesleri vardı. Diplomatları ilk defa konuştuğunda insanlar, o canlı kilise orgu gibi vücudundan çıkan sese âşık olmuşlardı. İlerleyen zamanlarda insan seslerini ve mantığını taklit ederek birkaç kelime ve cümle kurmayı da başardılar.

Günler geçtikçe insanlar komşularına alışmaya başlamıştı. Dev ekranlardan ve internet yayınlarından devamlı "Bugün komşularımız ne yapıyor?" diye merak ediyorlardı.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Dünyada yaşam ilk defa birkaç aydır iyiye gidiyordu. Küresel ısınma sorunu yavaş da olsa çözülmüyordu ve insanlık bu garip durumun sarhoşluğuyla kendine sorunlar çıkarmayı belli ölçüde bırakmıştı. Açlık, sefalet ve şiddet yine vardı ama günün sonunda bu dünyadan olmayan bir şey izleyebiliyor, kafa dağıtabiliyorlardı.

İlk kolonistlerin arkadaşlarını şarkılar eşliğinde uykudan kaldırmalarını izlediler. İlk defa yolculukta ölenler için yapılan bir uzaylı anma töreni izlediler. O küçük topluluklarındaki dayanışmayı, sorunları çözmelerini izlediler. Mars yüzeyinden büyük bir kayayı küçük kapalı yaşam kubbelerinden içeriye soktuklarında birlikte o coşkuyu hissettiler. Artık yüzlerinin olup olmaması insanlığı pek de ilgilendirmiyordu. Ekranları izlemeseler bile insanlar günlük yaşamlarında uzaylıların çıkardıkları sesleri mırıldanıyorlardı. Bir diğer gün aynı kayalığın yüzeyinde o garip yeşil, mantarimsı yumrular oluştuğunda ve uzaylılar ilk Mars hasatlarını kutladığında onlarla şarkı söylediler ve gözyaşlarını tutamadılar. O kadar küçük şeylerden mutlu oluyor, o kadar basit şeyleri başarı olarak benimsiyorlardı ki o ekranlara bakmak insanların içlerini umutla dolduruyordu.

Artık dilde “dış düşmanlar” kaybolmuş, yerini “uzaktaki komşular” almıştı. Kahvelerini içmeseler de ellerini tutamasalar da insanlar uzaylıları yan bloktaki komşularından daha çok benimsiyordu. Hükümetlerin ise bu aşırı ilgi işlerine geliyordu. Küresel ısınma dışında hiçbir sorunda bir arpa boyu yol kat edememiş olsalar da kimsenin umurunda gözükmiyordu. Din adamları uzaylıların ne kadar az şeyle mutlu olduklarını örnek gösterip homurtuları susturuyordu. Bir anlamda iktidar sahipleri, Futbol 2.0 veya Din 13.0 versiyonu gibi bir şeyi bulduklarını düşünüyor ve avuçlarını ovuşturuyordu. İşler çok kötü giderse de uzaylıları suçlayıp ötekileştirebileceklerdi.

Hayranlık tepeye ulaştığında Amerikalılar büyük paralar toplayıp bir Noel paketi hazırladı. Koskoca bilimsel projeler durduruldu, ötelendi ve kaynakları bu projeye aktarıldı. Yıllar önce Kızilderili kıtadaşlarının kendilerine yaptığı iyiliğe pek de iyi karşılık vermeyen Amerikalılar, bu sefer bir değişiklik yaparak Şükran Günü’nde uzaylılara ulaşacak şekilde bir paket gönderdiler. Paket yaklaşık on beş ton Dünya toprağı, iki yüz çeşit bitki tohumu, arılar ve karıncaların embriyolarını barındırıyordu. Uzaylılar bu hediyelere, koni şeklindeki vücutlarındaki bütün delikleri açıp bir koro hâlinde muhteşem, canlı bir resitalle karşılık verdiler.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Risk değerlendirmesinden sonra toprak kullanılmayan bir yaşam kubbesine yayılarak bir "Dünya Bahçesi" oluşturuldu. İlk çiçekler filizlenmeye başladığında yaklaşık üç ay geçmişti. İlk böcekler bu sırada kuluçkalandı. Bahçe çok bir şeye benzemiyordu. Hafif yağmur gören bir topraktan çıkacak sıradan otlarla doluydu. Ama her gün uzaylı yaratıklar gelip teker teker tüm bitkileri canlı yayında kontrol ediyor ve artık insanların bildiği üzere "muhteşem" anlamına gelen o doğal seslerini çıkarıyorlardı.

Dünyalılar yine o "tarım" günlerinden birinde bir arının uçarak uzaylılardan birine konduğunu gördü. Uzaylı bu durumdan o kadar hoşlanmıştı ki güçlü bir kıkırdamaya eşlik eden o memnuniyet ezgisi bütün Dünya merkezlerinde yankılandı. O sırada yayını izleyen insanlar bu durumu anlayamıyordu. Bir arı herhangi bir yerlerine konacak olsa ilk hissedecekleri şey korku ve endişe olurken bu yaratıklar nasıl oluyor da aynı olaydan bu kadar zevk alabiliyorlardı?

Durum sonraki günlerde de daha iyiye gitmedi. İlk gülü kokladıklarında büyük olay oldu. Anlaşılan, insanların renk tayfının sadece beşte birini kabaca görebilen uzaylılar, koku ve tat alma konusunda ise beş kat daha keskin duylara sahiptiler. Sevinçten çıldırıldılar, toplu bir zevk transına geçtiler. "Dünya'ya teşekkürler" ve "Muhteşem" iç içe geçmiş yüksek bir çığlığa dönüştü.

Gül bahçeleri ve diğer güzelliklerin ortasında duran insanlık ise derin bir depresyona sürükleniyordu. Bu kadar az şeyden nasıl oluyor da bu kadar zevk ve tatmin duyabiliyorlardı? Kendini arılara sokturan, yuvarlak taşları okşayan, hobi tarımcılığı yapan histerik bir kitle oluşmaya başlamıştı. Topluluklar ya saçma sayılabilecek uzaylıların yaptıkları minimalist şeyleri umutsuzca taklit ediyor ya da hiçbir şey yapmadıkları katatonik durumlara evriliyorlardı. Üretim durmuş, devletlerin kitleler üzerindeki kontrolü kaybolmak üzereydi. Herkes üzerine yorganı çekmiş, insanlık sadece televizyon izlediği dev bir depresyon yatağına yatmıştı.

Halı altına süpürdükleri sorumluluklarının üstüne bir de toplumların depresyonuyla uğraşmak istemeyen Dünya hükümetleri, intergalaktik bir "Komşuna Sor" moral gecesiyile işleri tekrar rayına oturtabileceklerini düşündüler. Reklamları aylarca yapılan canlı yayın tarihi, sinyal geri dönüş zamanını on iki dakikanın altında tutmak için Dünya ile Mars arasındaki mesafenin en düşük olduğu zaman olarak seçildi. Bekleme zamanlarında ise eski yayınlardan yapılan ufak kolajlarla insanların ilgisi canlı tutulacaktı.

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Sıradan insanların uzaylılara direkt soru sorması büyük bir risk barındırıyordu. Fakat insanların da hazır sorulara ilgi göstermeyeceği biliniyordu. Bütün Dünya'daki ekranlarda halk gibi gözüken, önceden belirlenmiş kişilere söz hakkı tanınacaktı. Hazırlanmış sorular yeterince eğlenceli ve cevaplar yeterince ilginç olduğu sürece kimse bu durumu umursamayacaktı.

Dev ekranda koni şeklindeki uzaylı sorulara insan sesini taklit ederek cevap vermeye başladığında gerçekten de insanların yüzlerine bir mutluluk yayıldı.

"En sevdiğiniz çiçek hangisi?"

"Kaktüs; ellemesi çok zevkli."

"Favori bir sanat dalınız var mı?"

"Sinema. Hem çok şey öğretiyor hem de siz insanlar çok komiksiniz."

"Tatile Dünya'da nereye gelmek isterdiniz?"

"Antarktika'nın sıcaklığı çok güzel; hem de penguenleri var."

Etkinlik devam ettikçe sorulara verilen dolaysız ve dürüst cevaplar birçok insanda "Keşke politikacılarımız bunlardan olsaydı." diye düşündürdü. Soru sırası artık çocuklara gelmişti.

Soru soracak çocuklar da devletler tarafından seçilmiş olsalar da birkaç aykırı soru şimdiden düzeni bozmuştu.

"Dinozorları mı yoksa korsanları mı daha çok seviyorsunuz?"

"İkisinin de sizin için albenisini anlamıyoruz ama illa seçmemiz gerekirse dinozorlar."

"Eğer bir bulut olsaydın hangi bulut olurdun?"

"Sanırım büyük bir yağmur bulutu. Altımdaki tarlalara su getirirdim."

"Ben bir ejder bulutu olurdum." dedi soruyu soran çocuk. Dakikalardır beklediği cevap hiç de hoşuna gitmemişti.

Altı saatlik soru-cevap kısmı bitmek üzereyken bir Japon kızı Tokyo'daki ekrana yaklaştı ve sordu:

"Niye bu kadar mutlusunuz?"

"Çünkü yaşam güzel. Elimizdekilerin değerini anlıyoruz. Çok fazla şey kaybettik ama sizin gibi iyi ev sahipleriyle karşılaştık. Sizininki gibi çok performans ve ilerleme kaygımız yok; zamanın tadını çıkarmaya çalışıyoruz. Aslında siz de bunu başarabilirsiniz."

Komşu Pencere

Burak Katipoğlu

Dünyalıların yüzleri gözle görülür şekilde asıldı. Kız hızlıca bir soru daha sordu:

“Peki biz nasıl mutlu olabiliriz?”

Bu korsan sorunun cevabı on iki dakika sonra tüm Dünya’da, hükümetlere rağmen yayınlandı.

“Aslında tüm ihtiyacınız olan fikir ve felsefeleri oluşturmuşsunuz. Parça parça da olsa her şey elinizde var. Fakat geçmişten gelen bir kast sistemi ve bir yönetici sınıfınız da var. Akışı ve değişimi durduruyorlar. Onlardan kurtulmadan kendini tamir eden, adil bir sisteme geçmeniz imkânsız gibi gözüküyor. Bizce tek yol, şiddet yoluyla bu kişilerden kurtulmak. İsterseniz size bir liste hazırlayıp bunu nasıl en acısız şekilde yapılabileceğini gösterebiliriz. O zaman Dünya’nız...”

Uzaylı durarak tüm deliklerini açtı ve cümlesini herkesin bildiği, “muhteşem” anlamına gelen melodiyi şakıyıp bitirdi.

Sadece çocuğun değil, tüm dünyadaki herkesin çenesi şaşkınlıktan düştü. Dünya’daki canlı yayınlar hızlıca sonlandırılıyordu. Yayını sonlandırmakta sorun yaşayan Şili’nin başkenti Santiago’da ise hiç de kibar olmayan şekilde küçük sakallı bir çocuk ön sıraya geldi ve soru sırası gelen çocuğun elinden mikrofonu aldı.

Eğer uzaylılar küçük çocuğun sırasının başkası tarafından alınmasını kaba bir davranış olarak görüp tepki gösterseydiler veya bir cüce ile çocuk arasındaki farkı anlayabilseydiler olaylar başka şekilde gelişebilirdi. Ama öyle olmadı.

“Listeyi yollar mısın, komşu?!” dedi adam sinsi bir gülüşle.

On iki dakikayı beklemeden Dünya’daki şehirler çoktan devrim ateşiyle yanmaya başlamıştı bile.

Pirofobi

Zülal Arıman

Antinatalist Vampirden Sana İronik Bir Teklif Var

Alpay Eglenen

Evet, burada olma kararını sen vermedin. Olmayan bir şey karar veremez. Kendimizi çoktan varken buluruz. İhtiyaçlarımız vardır, varlığımızı devam ettirmek ve yaymak. Bunları gidermeye mecburuzdur çünkü yoksunlukları bizi öldürür. Bir kere var olduktan sonra tüm eylemlerimiz yaşama mecburiyetinin sonucudur. Bu yüzden mutlak özgürlük ancak hiçliktedir. Bizler, Tanrı'nın yaşama tutsak kıldıklarıyız. Olmayan bir şey var olmak isteyemez, olmayan bir şey için var olmanın değeri yoktur. Hiç olmasaydık hiçbir kaybımız olmayacaktı ve bir kaybımız olup olmamasını bile düşünmeyecektik. Sonuç olarak varlığımızın tüm sorumluluğu bizi yoktan var eden Tanrı'ya ait. Anne ve babalarımız da bizi dünyaya getirerek Tanrı'nın elçiliğini yaptılar. Yaşam bir lütufmuş gibi bizi Tanrı'ya ve kendilerine borçlu kıldılar. Oysa yaşam bir lanet. Bu lanetten kurtulmak çıldırmadığımız sürece mümkün değil ve çıldırmak da elimizde değil. Nefesimiz bir saniye kesilse, kanımız bir an dursavücdümüz hemen hayatta kalma refleksi göstermeye başlar, çırpınır. Ne kendi kendimi yok edecek kadar çıldırabilirdim ne de yaratıcım beni yok etmeye kalkıştı. Bir şekilde içinde bulunduğum varlıkla barışmalıyım, aksi halde sonsuz azap çekecektim. Ben de çareyi, beni bu duruma sokanla savaşmakta buldum. Böylece kendimi, kendi bağlamımda yeniden şekillendirme yoluna girdim. Tüm benliğimle yaratıcımı dışladım. Onun planının bir parçası olmamak için hiçliğin, Şeytan'ın elçisi olmaya karar verdim. İşte bu yüzden son bir damla kalana dek bir sürü kişinin kanını içtim. Hepsi hiçliğe bu kadar yaklaşmışken tamamen tüketmemi ve her şeyi susturmamı istedi. Şimdi sana soruyorum: İntikam için kanına kan katmamı ister misin?

Suya Düşen Tülbent

Ahmet Erbaş

seni sokağa yazan kalem bilmiyordu
haberi yoktu kedere doğuran annenin
yüzünü akışa döndüren su ve suda beliren
tecellinin orta yerinden delirteceğini

zor dizeler gibiydi ya yüzün artık daha da
çatlak gözaltı torbalarından akan nehrin
döküldüğü denizde iki başlı kısrağın
güneşe koşan gözlerinde kavuşmuyor artık

milattan önce taşlar taşıdı sesini
milat geçti hüznün çoğaldı taşlar daha da
kırılgan
yine de sesinin yankısı kaybetmedi kederini
daha cılız frekanslarda titreşiyorken acı
zor fısıltı kaderi bölen ılık küreğe yük
toprak

sen kendini dünyayla oyduğundan beri
oyuldu gençlik budur diyordun kabına
sığmayan et
güvercinlerin konup da selam getirdiği
toprağı yırtıp suya düştü tülbent

seni mezara koyan kader bilmiyordu
kalanların göğüs kafesinde oluşacak yırtığı
Tanrı duydu göğüs yükseldi kırıldı ışık
annenin tülbentini yırtıp göğüs aştı çılgılık

Meu Nada

Büşra Mayra

Fotoğraf: Yasin Demirci

Her zaman kaçmak insanlardan,
korkmak yaşantının zarar görmesinden
ve aramak ait olduğun toprakta –
açmak için en güzel çiçekleri;
göstermek Tanrı'ya kendini,
reddettiği gerçekliğini.

Sen de sorar mısın kendine,
hiçliğin ortasında kaybolmuşken:
Nereye aittim ki, neyin arayışı bu?
Ne yaşatır insanlar öldürdüklerine?

Ölenin arkasından bir feryat...
Hiç mi yaşatmaz kendini gerçekliğinde?

Şimdi sen, söyle bana:
Geceleri düşündüğün gerçekliğin
ya hiç gerçekleşmediyse
öpmediyse toprağını
"seni sevdi" diye,
toprağının kuraklığı sarmaz mı yararı?

Kabuk bağlamışken hiçliğin,
soyup tuz bağlamak bendine...
Senin varlığın işte bu:
hiçliğin içinde.

Uzumaki Manga Serisi 1998-1999

Junji Ito

Düş Bükley

Ali Fırat Akdemir

aldanma gördüğün tüm çiçekli kadınlara, hepsinin kalbi kırıldığıyla kaldı

diyaframımızı dolduran aziz esintiye, kararında bir akşam yemeğine ve bizi
 üzdüğünü hissettiğimiz kimselere hamd ederiz
 sıkılmış canımız, hüzünlü bir yüreğimiz var deriz
 kaldıysa biraz bizden geriye kırılmanın tortusu, öfkenin pası, susmanın morluğu
 eksik sözcükler, yarım kalmış cümleler, anlamı hiçbir caddeye çıkamamış
 hoşnutluklu evler
 herşeyden mahrum bırakılmış çocukluğum ve nüshamı aslına yamamaya
 çalışan bazı katma değerler

yüzümde güller, gözümde günler güneşler
 her şeyden ak, kavi ve mutlak
 hiçbir kazanca benzemez sana mağlup olmanın tadı
 alnımın çatısında cansız dudak izi
 her ayna geçmiş bir tirat, her bakış sonsuz bir tiyatro
 yüzümün beni en çok hatırlayan kısmı, en çok yabancılaşan yeri oluyor hep
 içsel, tinsel ve ruhsal genetiği hep aynı, babadan oğula; isâdan çoğula kalıtsal
 aktarım
 terkedilmişlik çamurumuza işlenmiş kod, yalnızlık ise kaburgamıza
 gömdüğümüz sahra

utançtır istekler ve arzular, sevişmekler utanç
 birinde bir, yüzünde yüz, binin de bin utanç
 haksız rekabetler, allahın desteklediği ve sevdiği
 mukayese edilmeye muktedir simalar
 kıyaslar
 kıyaslamalar
 sevgiyle el tutmalar, hasretle sarılmalar
 provalı bir yenilgi gibi, işlenmiş cinayet gibi, kurulmuş zaman gibi
 filizlenmek utanç, yeşermeler utanç
 yenisi, yinesi, neyesi ve niyesi; iştahsız ölmek bu da utanç

insan kendi evliğine bir yer olmak istiyor
 uzun metrajlı düşünsel faaliyetlerde kendini ipin ucunda veya uçurumun
 kenarında hayal edebiliyor
 çünkü içinde bir yerde birine kanmanın kan tadını almış, kendini affetmeye
 hiçbir alan tanımamış yorgunlukları gizliyor

Düş Bükey

Ali Fırat Akdemir

sırtında geçmişî taşımış izafi bedevilerce, iştara inanmak kâfi değil
dinlenirken hele benim gibi; vurulmak
ha koşmuşsun ha ölmüşsün, aynı şey diyemiyorum ama aynına çok benziyor
cami önündeki kimsesizliğime paravan aile arıyorum

allah refakatçim olsun, bu zihin bana dolu levha
küçük çaplı hesaplamalarda kıyamet senaryolarım var
bir kadını benimsiyorum, bir kediyi seviyorum, sonra oturup kendimden
tiksiniyorum
kayıtsızlığım sayesinde dünyayı meşru bir zemine oturtamıyorum
birileri gitmek isterse diye kilidi değiştirmiyorum, kim ölecekse en önce ben
oraya bırakıyorum kendimi
çarmıhıyla barışık hüviyetim ve kendime olan aidiyetim
sonra,
birazı gece olmak üzere, göğün ön yüzü.

kendini unutma;
çünkü seni en çok sen kaybedebilirsin

Konuş Onunla

Suna K.

Korkular, her şey gibi, çocukluktan gelir ve bütün ömre yeter.

Genetik miras, doğduğun ev; korkunun anayurdu ve hafızanın gizli bahçeleridir.

Çocuk, karşılaştığı her baskıdan, her ayıplanmadan, her suçlanmadan; adını koyamadığı, adını bilmediği bunaltılardan çıkmak için bir yol bulur ya da korktuğu asıl durumu, nesneyi sembolleştirir. "Yabancılardan, polisten korkuyorum." der. "Babamdan korkuyorum." diyemediği için.

Şartlı seilmeyi öğrendiğinde, sınavdan, soruları görmeden korkar. Başarısız olduğunda kolayca yalan söyler; bundan hiç korkmaz mesela.

Çocuğun tek bir amacı vardır: "Beni sevin!"

Korkunun kaynağı sosyal çevrenin sonucudur. Örneğin köyde büyüyen bir çocuğun hayvandan, dağdan, bayırdan korkması beklenemez; bu konularda fobisi söz konusu bile olamaz.

Toplumun cinsiyet üzerinden kişiye yüklediği gelenek, dinî, sosyal ve ahlâkî kodlar; kadın ve erkek korkularının da temelini ve türünü belirler. Kadın, güven ve onay görmediği yerde korkarken; erkek, kendini gösterme, güç ve başarı konularında korku ve kaygı yaşayabilir.

Korkular, travmalar, hayal kırıklıkları, yanlışlar... Ömrün hayat bilgileridir aslında. Biz bütün bu bilgilerle ne yapıyoruz? İşte bu can alıcı soruyu sormalıyız.

Korkmak bize emniyet de sağlar. Korkun varsa tedbir al ya da yerine daha güçlü bir duygu koy!

Travmalar, kaos, tezat, imkânsızlık; yeni yol arayışları getirmez mi? Hayatın olgunlaşma evresi bu soruları sordurur, yeni baştan bir inşa imkânı doğurur.

Korkular, travmalar; sırtımızı dayadığımız, buradan mağdur ve kurban rolünü kimlik gibi kullanarak ayrıcalık ve yarar sağlayacağımız bir mecra değildir. İnsan, kederini de kaderini de omuzlarına bir yük değil; içine bir kaynak yapabilmelidir.

Ezcümle; hafızanızın bahçelerinde tekrar gezinin, dönün dolaşın biraz. Eski bir kaldırımda, bir taş duvarda oturduğunuz yeri hatırlayın. Evin arka bahçesinde, o elma ağacının altında, hayali kahramanlarınızla konuştuğunuzu unuttunuz mu?

Konuş Onunla

Suna K.

Hem arkadaşınız hem sırdaşınız olan Tanrı'nız vardı ya; konuşun onunla... Bakın bakalım, doğru anlamış mısınız?

İnsanoğlu, zannedildiği gibi kandırılmaktan değil; çoğu zaman gerçeği duymaktan, doğruyu bulmaktan korkar.

Hayat, bir noktadan başlayıp devam eden bir doğru muydu, yoksa bir daire miydi? Dümdüz ve katı doğru isek geri dönebilir miyiz?

Büyüme; düşme, genişleyip dağılmak, bazen aşağıya, bazen yukarıya doğru yol almak, zirveyi görmek... Aynı dairede tekrar tekrar dönmek... Farklı deneyimlerle, farklı suretlerle; daha akıllı, daha sevdalı.

Yol da değişir; yolcu da yol arkadaşı da. Daim olan yolculuktur.

Hayat yolunda yükselirken de inerken de 360 derece manzaraya hâkim olmak; esnek bir dairede mümkündür.

- Sonra ne anladın? Büyüdün artık.
- Hayat bir imkân; evrim devam ediyor, devam ediyor.

Korkuya Kuşbakış

Lir İda

Korku Nedir?

Korku TDK sözlük tanımında; “Bir tehlike veya tehlike düşüncesi karşısında duyulan kaygı, üzüntü.” olarak yer alırken, yine TDK sözlükte ruh bilimi tanımında; “Gerçek veya beklenen bir tehlike ile yoğun bir acı karşısında uyanan ve coşku, beniz sararması, ağız kuruması, solunum ve kalp atışı hızlanması vb. belirtileri olan veya daha karmaşık fizyolojik değişmelerle kendini gösteren duygu.” olarak yer almaktadır.

Korkunun Biyolojik Etkileri

İnsan vücudu ani korkulara karşı bazı biyolojik tepkiler vermektedir. Korku anında nöradrenalin, adrenalin, dopamin gibi hormonlar salgılanır. Korku anında göz bebeklerimiz büyür, beynimiz ön bölgemizdeki bütün dopamini toplarlar, dikkatimiz artar, kaslar gerilir, gücümüz artar. Tehlikeye karşı savaş tepkisi veririz. Eğer kaç tepkisi vereceksek bu sefer tansiyonu düşüren hormonlar devreye girer. Ancak yine de bu durum tamamen kişinin korkuyu nasıl anlamlandırdığıyla ilgilidir.

Bunun yanında şiddetli korku durumunda salgılanan stres hormonları, korku ve diğer duygularımızı yöneten amigdala bölgesini aşırı uyararak kişinin gerçeklik algısını bozabilir ve görmediği, duymadığı hayali uyarıları algılamasına sebep olabilir.

Bu durum, düşünme ve karar verme yetilerini yöneten prefrontal korteksi baskılayarak korku sürecini rasyonel bir şekilde yönetmemizi veya içinde bulunduğumuz korku durumundan mantıklı düşünme yoluyla çıkışımızı engelleyebilir.

Eğer ortada korkacak bir şey olmadığına karar verirsek de kontrolümüzde olmayan başka bir sistem (parasempatik sinir sistemi) devreye girer ve bizi sakinleştirmeye çalışır. Vücudumuz dinginleşir, kalp atışlarımız eski hâline döner ve bedenimiz alarm modundan ağır ağır çıkmaya başlar.

Korkunun Tarihi

İnsanlığın ilk dönemlerinde korku hayatta kalmanın temel taşı olup, bir duygudan ziyade yaşamda kalmak için gerekli bir uyarı sistemi işlevi olarak şekillenmiştir. O dönemlerde korkunun temel kaynağı doğanın gizemi ve insanın doğayla sürekli mücadelesi olmuştur.

Yırtıcı hayvanlar, iklim koşulları, doğa karşısında yalnızlık, çaresizlik, acizlik ve bilinmeyen tehlikeler ilkel insanda sürekli bir tetikte olma hâli yaratıp yaşamda kalmaları için korkuyu itici güç yapmıştır. Bu durum insanın hem fiziksel hem de zihinsel olarak sürekli savunma durumunda olmasını gerektirmiştir.

Korkuya Kuşbakışı

Lir İda

Aynı dönemde karanlık da insanlar için korku kaynaklarından biri olmuştur. Çünkü karanlık insanlar için bilinmezlik demektir. Bu yüzden ateşin keşfi bu çağlarda bir dönüm noktası olmuş; soğuktan korunma, donmaktan kurtulma, yemek pişirme gibi temel ihtiyaçları karşılamak yanında karanlığı aydınlatan ve karanlığın bilinmezliğinin neden olduğu korkuyu da hafifletmiştir. Böylelikle ateş, insanlar için güven kaynaklarından biri hâline gelmiştir.

İlkel insanlar yaşadıkları dünyayı ve çevrelerinde olup bitenleri açıklama konusunda yetersizdi. Bu bilgi eksikliği hava olaylarına karşı duydukları korkuyu daha da arttırdı.

Gökyüzünde çakan bir şimşek ya da ardından gelen gök gürültüsü ilkel insan için büyük bilinmezlikti. İnsanlar bu güçleri kontrol altına almak için dualar etmeye, törenler düzenlemeye ya da ritüeller yapmaya başlamışlardır.

Hastalıklar çok büyük bir korku kaynağıydı. Bir kişinin hastalanması ya da ölmesi fiziksel bir neden yerine çoğunlukla doğaüstü güçlere bağlanıyordu. Hastalığa kötü ruhların sebep olduğuna inanıldığından hastalıkların tedavisi için şamanlar ya da ruhani liderler çeşitli ritüeller gerçekleştirirdi.

Antik çağlarda korku hem doğaya hem doğaüstü güçlere karşı hissedilen bir duygu olmuştur. Antik toplumlarda korkular sadece bireysel değil, toplumsal yaşamı düzenleyen ve inanç sistemini kökleştiren unsurlar olarak şekillenmiştir.

Orta Çağ, Avrupa'da derin dini inançların ve toplumsal korkuların hüküm sürdüğü bir dönem olmuştur. Hristiyanlığın Avrupa'nın büyük bir kısmında egemen olmasıyla birlikte günah, cehennem ve ilahi ceza kavramları halkın günlük yaşamının merkezine yerleşmiştir. Kilise korkuyu hem dini bir öğreti hem de kontrol aracı olarak kullanarak toplum üzerindeki otoritesini pekiştirmiştir.

1347-1351 yılları arasında Avrupa'yı kasıp kavuran kara veba tarihteki en ölümcül salgınlardan biri olarak kabul edilir. O dönemde tıp bilimi oldukça sınırlı olduğundan hastalığın kaynağı hakkında bilimsel bilgi eksikliği insanların vebayı tanrının günahkâr insanlara verdiği bir ceza olarak görmesine neden olmuştur.

Aydınlanma dönemi, bilim ve akılcılığın yükseldiği, dogmatik inançların sorgulandığı bir dönem olmasına rağmen korkular ortadan kalkmamış, aksine toplumun değişen yapısına ve yeni keşiflere bağlı olarak yeni bir biçime bürünmüştür.

Sanayi devrimi insan gücünün makinelerle yer değiştirdiği bir dönemin başlangıcı olmuştur. Bu devrim beraberinde birçok bireysel ve toplumsal korkuyu beraberinde getirmiştir. İnsanların makineler nedeniyle işlerini kaybedeceği endişesi yaygınlaşmış, makinelerin karmaşıklığı onların insan kontrolünün ötesinde bir güç gibi algılanmasına yol açmıştır.

Korkuya Kuşbakışı

Lir İda

20. yy. dünya tarihinin en yıkıcı savaşlarına ve bu savaşların ardından gelen toplumsal korkulara sahne olmuştur. Özellikle 2. Dünya savaşı bu korkuları küresel bir boyuta taşımıştır. 1945'te Hiroşima'ya atılan atom bombası modern çağın en büyük travması ve korkusu olmuştur. Atom bombası bir anda milyonlarca insanı yok edebilme gücüyle, insanlığın savaş konusundaki algısını tamamen değiştirmiştir.

Modern çağ, korkuların daha karmaşık ve küresel hâle geldiği bir dönemdir. Bu dönemde savaşlar, teknolojik ilerlemeler, çevresel sorunlar ve salgın hastalıklar gibi küresel tehditler insanların korkularını şekillendirmiştir.

Yapay zekâ ve otomasyon teknolojilerinin hızla gelişmesi tıpkı sanayi devrimi gibi; bu sistemlerin bir gün insan kontrolünden çıkabileceği veya insanları işlerinden edebileceği endişelerini beraberinde getirmiştir. Popüler filmler yapay zekanın bir gün dünyayı ele geçirebileceği fikrini kitlelere aşılarmıştır. İnsanlar yapay zekanın etki sınırlarını, gelecekte ne kadar bağımsız olabileceğini, neler yapabileceğini hala sorgulamaktadır.

Sosyal medya kullanımının artması bilgi paylaşımını kolaylaştırır da mahremiyetin kaybı, kişisel verilerin kötüye kullanılması korkusunu arttırmıştır. İnsanlar izlendikleri, dinlendikleri ya da verilerinin kötüye kullanılması gibi korkularla hareket etmeye başlamışlardır.

Son yıllarda medya kanalları, politikacılar, şirketler korku kültürünü toplumun geneline aşılarmaktadır. Eskiden toplumları birleştiren, dayanışmayı güçlendiren korku, artık toplumları bölüp, parçalayıp, ayrıştırmaktadır.

Günümüzde insanlar sürekli bir korku kültürü ile beslenmektedir: Terör korkusu, yasadışı sığınmacı korkusu, köktendinci korkusu, faşizm korkusu, iktidar politikalarından zarar görme korkusu, gelecek korkusu, aç kalma korkusu, ekonomik darboğaz korkusu, işsiz kalma korkusu, deprem korkusu, iklim değişikliğine bağlı doğal afet korkusu günümüz korkularından sadece bazılarıdır. Sonuç olarak teknolojinin ilerlemesiyle insanlar birçok korkuyu aşmış olsa da geleceğe dair soyut ama gerçekçi korkular hâlen varlığını devam ettirmektedir.

Korkunun Politik Konumu

Zülal Arıman

Bu hikâyede vampirler, kurt adamlar, zombiler yok. Sürreal ve soyut ikonlar, bir tehdit objesi olarak miatlarını doldurdu. Mevzubahis olan, her gün deneyimlenen gerçeğin çirkin ve tahammülfersa vektörleridir. Hikâyeye kurgusal bir âlemde geçmez; zihnimizin tasavvuru değildir. Biz görmeyi reddettiğimizde de mevcuttur; kaçıp kurtulabileceğimizi sandığımızda da yerli yerindedir. Bu bağlamda söz konusu korku, bireysel çabayla aşılabilecek geçici bir durumu ifade etmez. Muğlak bir geleceğin konusu değildir; uzak ve gerçektışı ihtimalleri işaret etmez. Bu anlamda, bilinmeyene yönelik ilkel bir refleks olarak kurgulamaz kendini. Ne öngörülemezdir ne de anidir. Korku, hayatımızın tamamına sirayet etmiş “rejim”in adı olarak karşımıza çıkar.

Korku; tahayyül ettiğimiz yaratıcı imgelerle tanımlayabileceğimiz, öngörülemez ihtimaller deryasında aklımızı yitirdiğimiz veya belirsiz olasılıkların yol açtığı zihinsel dağılma ile sınırlı bir olgu değildir. Korku, en çok kapitalist barbarlığın ürettiği yapısal bir sonuçtur. Kapitalizm, insan zihninin kurguladığı korku vektörü ve öğelerinden çok daha sarsıcı ve yıkıcı bir gerçeklik sunmaktadır.

Günümüz insanını—çocukları bile—soyut ve metafizik varlıklarla korkutmak güçtür; zira zihnin soyut ve açıklanamaz bir korku ile meşgul olmasına imkân sağlayacak zamansal ve somut koşullar mevcut değildir. Mevcut gerçeklikte, yaratıcılığın sınırlarını zorlayacak boş zamanın kendisi dahi neredeyse bir ayrıcalığa dönüşür.

Korku, henüz gerçekleşmemiş olana dair bir beklenti değildir. Kaynağını doğrudan gerçek hayattan, toplumsal ve ekonomik koşullardan alan; süreklilik gösteren ve her gün yeniden üretilen güncel bir olgudur: zahir bir tehdittir.

Kapitalist dünyada korku, “istisna” olanı temsil etmez. Aksine kronik ve sistematik biçimde örgütlenerek bir norm hâline gelir. Bu durum, sistemin bir arızası olduğunu göstermez; bilakis, sistemin işleyişi açısından vazgeçilmez olanı görünür kılar. Bu yönüyle korku, küresel ölçekte hâkim olan ideolojik yapının temel kontrol mekanizmalarından biridir.

Distopya anlatıları uzun bir süre geleceğe atıfla şekillenmiştir. Oysa çağdaş dünyada korku, geleceğe ertelenmiş bir ihtimal değil; bugüne içkin, capcanlı ve somuttur. Çocukken tatlı tatlı ürpererek dinlediğimiz o büyülü, efsunlu hikâyelerin yerini gündelik hayatı kuşatan ve sürekli tekrarlanan haber akışları almıştır. Hülasa, korku kişisel olandan ziyade kolektif bir gerçeklik olarak belirir.

Korkunun Politik Konumu

Zülal Arıman

Hong Kong'da tabut büyüklüğünde odalarda yaşayan insanları, gelecekte geçen distopik bir bilim kurgu filmi korkutamaz, örneğin. Bu insanlar için "klostrofobi" namümkündür. ABD'de evsiz insanların rızaları olmadan öldürülmesi tartışıldı, misal; Black Mirror'dan bir bölüm gibi değil mi? Kaçak göçmenlerin köle statüsünde olduğu bazı Körfez ülkeleri var: yasal bir zeminde meşruiyet üretmeye çalışan bir alçaklık yaşanıyor dünyanın gözleri önünde. Göçmen işçiler burada zorla çalıştırılıyor desek yeridir; işten ayrılma hakları yok, patronlarının izni olmadan ülkeyi terk etme hakları yok; patronların göçmen işçilerin pasaportlarına el koyduğu vahşet-engiz bir aşama bu. "Hostage Thriller" temalı sinema filmlerinden bile daha rahatsız edici. Bu noktada, kapitalizmin sonunu hayal etmenin dünyanın sonunu hayal etmekten daha zor olduğu yönündeki tespit anlam kazanır.

Beni en çok ürperten örneklerden biri de Apple'ın (belki başka birçok elektronik devinin) üretim tesislerindeki çalışma şartları olmuştur. Bu tesisler, modern çalışma kampları olarak nitelendirilebilecek bir sömürü düzeni üretmiştir. Bu çalışma kamplarındaki sömürü, işçi intiharlarının duyulmasıyla nihayet gündeme gelmişti.

İntihar, olabilecek en trajik sonlardan biridir. Fakat bu örnekteki trajediye ayrı bir parantez açmak gerekir; zira bu insanlar yaşamayı istemedikleri için değil, yaşayamadıkları için intihar etti. Mevzubahis intiharları kişisel tercih olarak değerlendirmek için meselenin özünü kavramamış olmak gerekir. Onlar ölmeyi tercih etmedi; içine hapsedildikleri şartlar, onları öngörülen trajik sona doğru sürükledi. Bugün kapitalist ahlakın "özgürlük" diye pazarladığı şey, gerçekte derin bir çaresizliğe karşılık geliyor; zira seçeneklerin gerçek hayatta bir karşılığı yoksa, orada özgürlükten bahsedemeyiz. Burada var olan şey kontrol ve esarettir.

Velhasıl, distopya muğlak bir geleceğin konusu değildir; distopya, kapitalist üretim biçiminin kaçınılmaz sonucudur. Ve korku, bu sonucun motorudur.

İlginç Deniz Canlıları

Dante Fenolio

Korkuya Yaşamak, Korkuya Yazmak

Yiğit Ergün

Yazıma geçmeden bana başlık bulmam konusunda önermede bulunan sevgili Halime'ye teşekkür ederim.

Korkunun korkuya faydası çok. Bir korku içindeyken başka korkular arasında geçişler yapmak mümkün. Korktuğun şey eğer korkunun kendisine dönüşürse; bütün bir hayat korkarak yaşanabilir. Ya da tüm korkular hayatı yaşar.

Nelerden korkarız mesela? Ne korkutur bizi? O kadar çok ki bilmem nerelere dalıp çıksam? Bir daldım mı çıkamam da zaten. Bu yazı bile başlı başına bir korku. Dişimi fırçalamaya korkarım mesela bazen, dişlerimdeki çürüklerden. Ama yine dişlerimi fırçalarken bulurum kendimi. Hatta bazen inadına, o çürük ve kararmaya yüz tutmuş dişin üstüne üstüne saniyeler boyu indiririm fırça darbelerini. Ağrı üstüne uygulanan baskı, ağrı noktasını ve oradaki sinirleri uyuşturur. Ağrıyan yerlerimin üstünü böyle baskılamayı severim. Bazen fazlaca yorgun uyanırım. Akşamdan kalma sersemlikler, parçalı bulutlu bir uyku ve takibi zor ama tahribi çok rüyalar vesile olur bu yorgunluklara. Böyle sabahlar gündüze zor bağlar kendini. Bu günlerde hem günden hem de günlük gerçekleştirdiğim yürüyüşlerden korkarım. Kırk beş dakikadan-

bir buçuk saate kadar yolu olan bu yürüyüşler gözümde büyüdükçe büyür. Ama yorgunluğum ve birbirine hallenen bu kas sıkışmalarının nihai ve rahatlatıcı çözümü de yine sıkı soluklu bir yürüyüştür. O gün, bana daha cazip ve kolay gelen bir rahatlatıcı sunmazsa; ben yürümeyi ve yürürken ayaklarımı yerden kesercesine ağrıtmayı severim. Ağrılarım ağardıkça korkularım da sağılır.

Eskiden aramın iyi olduğu fakat hayatın getiri ve götürüleriyle uzak mesafede kaldığım bazı insanlarla, yine eskiden beraber ya da ayrı ayrı sık gittiğimiz mekanlara, o insanlarla orada karşılaşmak korkusuyla gitmeye korkarım. Ama bu mevzuda olasılıkla ecel korkuyu nakavt eder. Ve ben kendimi planlı veya alelade o mekanlarda bulurum. Çünkü iflah olmaz ve usanmaz bir müdavimim. Reflekslerim ve güdülerim aynı mekanlara, hep oturduğum ortamlara gitmek ister. Karşılığın kestirilmeyecek ruhani arbedelere gebe bu karşılaşmalar; bazen soğuk ve iki tarafın da birbirini basit bir selamlaşmayla geçtiği sıkıcı ritüellerle seyrederken; bazen de iki tarafın eşgüdümlü bağışlayıcılığı ve doğaçlama nüktedanlığıyla sonuçlanır. Buzlar erir ve ortam ısınır. İlk durumun yarattığı negatif etki ve ikinci durumun ortaya çıkardığı pozitif tepkime. Her ikisi de birbirinden değerli ve her ikisi de birbirinden aşağılıktır. Çünkü soylu ve soysuz ne varsa insana aittir.

Korkuya Yaşamak, Korkuya Yazmak

Yiğit Ergün

Fobileşmiş ve artık ortaya çıktığında ani tepkimelere ve kusurlu kasımlara hasıl olan korkular vardır bir de. Allah muhafaza... Bunlardan en bilinen ve sık rastlanan iki tanesi yükseklik ve karanlık korkusu yahut fobisidir. Yükseklik korkusu küçüklüğümde beri vardır bende. İleri derecede olmasa da birkaç fobimden biridir yükseklik. Çok yüksek ve engebeli, yamaçlı yerlere gitmeyi sevmem. Yüksek binaların damına çıkmaktan kaçınırım. Hatta gözümün yere kolay ineceğimi kesmediği abidik gubidik ağaçlara çıkmaktan imtina ederim. Yükseklikten uzak durduğum kadar derinliğe de bir o denli tutkunum. Tam bir deniz ve sahil çocuğuyum. Denize her mevsim ve her koşulda girebilirim. Denizsiz ve sahilsiz yaşayamam. Bu yüzden en sevdiğim ve tek başarılı olduğum spor yüzmek; ama hiçbir zaman kafalarını anlayamayacağım etkinlik bungee jumpingtir.

Karanlık bende alışlageldiği gibi korkuyla tezahür etmez. Karanlıkta kalmak; spesifik durumların rol alması ve içinde olduğum birtakım ruh hallerinin katalizör olması dışında, benim için korkutucu ve ürpertici değildir. Hatta çoğu zaman ışığın az olduğu, ortamın alabildiğine loş olduğu veya karanlık ortamlarda kendimi daha aydınlık hissederim. Şehrin, kasabanın, dijital aygıtların, biçim ve boyut değiştiren sürüsüne reklamın ve gündüzün yarattığı janjanlı kaos ve zorbalıktan bir kaçış, terapi gibi gelir. Karanlık terapisi. Bazen düşünürüm: Keşke haftada 1 gün-24 saat boyunca bütün dünya karanlığa ve sessizliğe gömülsek. Tüm telefonlar, internet ağı ve elektrik; modernizme ve postmodernizme ait ışıltılı tüm şeyler kararsa. Işıklı ve ışıltılı tek bir şey kalmasa. Tek bir gün hepimiz o sonsuz karanlığı ve muhteşem aydınlığı yaşasak! Hatta güneş bile doğup batmasa o gün. Haftanın bir günü karanlık başlayıp karanlık bitse... Hayal tabii bu, nerdee?

Korkulardan gitmişken sistem korkusu ya da yaşanan ekonomik ve siyasi düzenin yarattığı baş belası korku silsilesine değinmeden olmazdı. Hemen hemen herkesin hikâyesine bulaşmış; genç yaşlı, emeksiz emekli, güçlü güçsüz demeden kitlelerce benimsenmiş ve kanıksanmış korku iklimi. İki yüzlü, oyunbaz ve ceberrut siyasa ve o siyasanın irili ufaklı; kitlesele ya da lokal özneleri. Sanırım ülkede bu korkudan en çok muaf olanlar: memleketteki yabancı ve yerli döviz zenginleri, ülkemizi talan ve tarumar eden yabancı mihraklar ve söz konusu korku ikliminin yaratıcısı ve uygulayıcısı siyasa. Bu korkusuz cengaverler hariç bu korku sarmalından küçüklü büyüklü herkes payını alıyor. Yolumuzda korkusuzca gidebilsek ve aslında en büyük korkulardan birisinin: korkutanların konumlarından alışıya edilme korkusu olduğunu idrak edebilsek, ne mutlu bize.

Palto / Hayalet imgesi

Turgay Kahveci

“Hepimiz Gogol’un paltosundan çıktık.” Dostoyevski’nin veciz ifadesinde de görüleceği üzere, Rus edebî geleneğinin ve klasiklerinin öncüllerinden biri olarak Nikolay Vasilyeviç Gogol’ü düşünebiliriz. Onun romanları içerisinde lirik anlatının edebî kuvveti, beşerî sistemin ekonomi-politiğine sıkı sıkıya bağlıdır.

Bu yazıda, Gogol’ün “Palto” adlı klasikler arasına girmiş kısa öyküsünden hareketle, 19. yüzyıl başlarında Rus Çarlığı’nın ekonomi politiği ve bir yüzyıl sonra gerçekleşecek Bolşevik Devrimi’nin yapısal dinamiklerinin izleri irdelenecektir. Çarlık rejimi içerisinde ileride gerçekleşecek devrimin altında yatan fikirler dizgesi; devrimi önsel olarak belirleyecek nesnel koşulların gelişim sürecinde şiir, sanat, edebiyat, bilim, ahlak ve felsefe alanlarındaki yansımaları şeklinde vücuda gelmesi açısından ele alınacaktır. Bu hususta Gogol, tutkulu anlatımı ve realizmiyle gerçekliğin görüntüsünü “edebî” dolayımıyla resmederken “Sefaletin Felsefesi”ni lirikleştirilmekte, edebîleştirilmektedir. Böylece Gogol, maddi hayatın cevherinin—hakikati içeren tözünün—bir tür “edebî fenomenolojisi”ni oluşturmuştur.

“Palto”, genel hatlarıyla alt sınıf bir memurun yeni bir palto sahibi olma isteğiyle başlamaktadır. Akakiy Akakiyeviç adındaki memur, bir bakanlık dairesinde çalışan; geçim olanaklarının insan varoluşunun sürdürülmesini imkânsız hale getirdiği ekonomik-toplumsal örüntülere tâbi bir memurdur. Ruhsal yapısı ve karakter özellikleri çekingen, tedirgin, ürkek ve safiyane bir görünüm sergiler. Öykünün kahramanı, kâtiplik görevinde bulunduğu devlet dairesinde “mutlak bir dışlanmış”tır. Üstelik bu dışlanmışlığı ve alay konusu olmayı içselleştirmiştir.

Bürokratik yapının içeriği ve ilişkiler bağlamı, Max Weber’in “demir kafes”i şeklinde isimlendirdiği metaforik anlatı ile açıklanabilir. Weber, demir kafesi olumsuzlarken bürokrasiye içkin olan bu metaforun; bürokratik tekelleşmeyi, ataleti, yaratıcılıktan yoksun ve ruhsuz teknokratlar yetiştiren yapıyı, dolayısıyla demokrasilere tehdit oluşturacak hantallaşmış bir mekanik topluluğu oluşturacağını betimlemektedir. Gogol, bir açıdan Weber’in kuramsal önermelerinin² erken dönem “edebî” anlatısıyla spesifik bir şematini sunmuştur, diyebiliriz.

Öte yandan Gogol, başkahramanı Akakiyeviç’in en temel yaşamsal ihtiyaçlardan yoksunluğunu betimlerken, yalnızca palto sahibi olabilmek için dirimsel etkinliğinin öz kaynaklarını kısıtlamaya yönelik planlamasını şöyle anlatmaktadır:

Palto / Hayalet imgesi

Turgay Kahveci

“Akakiy Akakiyeviç uzun uzun düşündü ve en sonunda en azından bir yıllığına günlük masraflarını kısımaya karar verdi. Akşamları çay içmeyecek, mum yakmayacaktı; bir şey yapması gerekirse ev sahibesinin odasına gidip onun mumunun aydınlığından faydalanacaktı. Yolda yürürken çakıl taşları ve kaldırım taşlarının üzerinde neredeyse parmak uçlarında, hafif ve dikkatli bir şekilde yürüyecek; bu şekilde çizmesinin tabanları çabucak eskimeyecekti.”³

Gogol’ün tasvirleri, Rus konjonktürünün de bir anlatısıdır. Hantallaşmış bürokrasinin, Çarlık rejiminin ağırlık merkezini dengesizleştirerek içe doğru çöküntüye uğratma potansiyelinin yanında; feodal/yarı feodal örüntülerin mevcudiyeti, bir yanda I. Petro ve II. Katerina ile gelişen Aydınlanma ve Batı düşünsel geleneğinin eksenine giriş, öte yanda Rus toplumunun özgül varlığı ile üstyapısal politik kerteler arasında yaşanan diyalektik ve nihayetinde ekonomik temel ile sınıflar arasındaki artan uçurum düşünülüğünde Gogol, zamanının ve toplumsallığının bir çıktısı olarak tüm süreci “Palto”sunda kristalize etmiştir.

Ancak yine de Gogol’ün “Palto”sunda ördüğü toplumsallığın sınıfsal bir özneye güçlü vurgusu yoktur. Rusya’da ilk işçiler, daha çok toprak köleliği biçiminde; özerk bir siyasal güç, politik bütüne etki edecek kuvvet olarak görünmemektedirler. Modern algılanışıyla “proleterya”, bir sınıf olarak büyük sanayinin gelişimiyle köklenecektir. Örnek vermek gerekirse 1865’te büyük sanayi içerisinde 706.000 işçi var iken, bu sayı kısa sürede iki katına; 20. yüzyılın başlarında ise milyonlarla ifade edilecek rakamlara ulaşacaktır.⁴

En sonu şöyle söylemek gerekirse: Henüz sefalet, keskin bir özneye referans yapmamaktadır. Fakat öznenin proleter niteliğiyle billurlaşmasından evvel “sefalet”, başka süreçlere ve failere—onların kompleks birliğine—referans göstermekte; fenomen olarak edebî külliyat içerisinde açığa çıkmaktadır.

Palto”, yazıldığı dönemde üst düzey Rus soyluları ve devlet erkânı tarafından hoş karşılanmamıştır. Nitekim bu kısa öykü, dar gelirli sıradan memurun sınırlı hayatının mikroskobik detaylarında açığa çıkan “sefalet”in kısa bir manifestosudur; fakat bu manifesto bu kez Çarlık Rusya’sında yazılmıştır. Farklı dinamiklerin, tarihsel arka planın ürünü olsa da aynı “sefalet”i aynı dönemde Batı’da daha çok felsefî bir yöntemle ele almaktadır Gogol’ün çağdaşı Pierre-Joseph Proudhon. Proudhon, aynı tarihsellikte aynı problematiği farklı bir coğrafyada sistemleştirmeye çalışırken “Sefaletin Felsefesi” yapıtında şöyle söylemektedir:

“Mülk sahipleri, kimsiniz siz?”

Palto / Hayalet imgesi

Turgay Kahveci

"Tuhaf şey, merhamet, adalet, toplumsal iktisat adına her yandan saldırıya uğrayan mülkiyetin, kendini aklamak için şu kelimelerden başka cevabı olamadı: 'Ben, var olduğum için varım.' Ben toplumun inkârıyım, emekçinin yoksulluğuyum, üretken olmama hakkıyım, en güçlünün nedeniyim; ben yiyip yutmazsam kimse yaşayamaz.

Bu korkunç muamma karşısında en keskin zekâlar hayal kırıklığına uğradı."⁵ Öykünün sonunda öldürülen Akakiyeviç'in korku salan hayaletinin şehirde görülmesi, Çarlık Rusyası'nın batılığını ve metafizik bilinçdışılığını sembolize etmek maksadıyla kullanılan bir başka metafor olabilir. Öte yandan aynı hayalet, Sovyet Devrimi'nin henüz embriyo halinde bulunan "hayalet"ine de çağrışım yapmaktadır. Üstelik aynı terminolojiyi benzersiz süreçlerde kullanarak uzunca bir geleneğin, derin bir literatüre sahip olacak bir düşünsel altyapının ve Marksizmin de ortak keseni olacak bir "siyasal kod"dur "hayalet". Üstelik neoliberal hüviyet altında, belki başka formlarda fakat hâlen "dolaşmaktadır".

KAYNAKÇA

¹Ulutaş, Ejder, "Kartezyen Düalizm'in 'Demir Kafes'i ve Weber'in Anladığı İslam Toplumu", Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 35, 2016,, s. 399.

² "Demir Kafes" imgesinin ekonomik etkileşimlerini incelemek için bkz.: Löwy, Michael, Demir Kafes: Max Weber ve Weberci Marksizm, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018.

³ Gogol, Nikolay Vasilyeviç, Palto, Ankara: Tutku Yayınevi, 2017, s. 32.

Gogol, Nikolay Vasilyeviç, Palto, Ankara: Tutku Yayınevi, 2017, s. 32.

Löwy, Michael, Demir Kafes: Max Weber ve Weberci Marksizm, Çev. Nihan Çetinkaya, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018.

Özcan, Adem Alper, Rus Modernleşmesi ve 1917 Öncesi Rusya'sının Toplumsal, Siyasal ve Demokratik Görüntüsü, s. 5.

Proudhon, Pierre-Joseph, Ekonomik Çelişkiler Sistemi ya da Sefaletin Felsefesi, Çev. Işık Ergüden, İstanbul: Kaos Yayınları, 2002, s. 363.

Ulutaş, Ejder, "Kartezyen Düalizm'in 'Demir Kafes'i ve Weber'in Anladığı İslam Toplumu", Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Sayı 35, 2016, s. 399.

⁴Aktaran: Özcan, Adem Alper, Rus Modernleşmesi ve 1917 Öncesi Rusya'sının Toplumsal, Siyasal ve Demokratik Görüntüsü, s. 5.

⁵ Proudhon, Pierre-Joseph, Ekonomik Çelişkiler Sistemi ya da Sefaletin Felsefesi, Çev. Işık Ergüden, İstanbul: Kaos Yayınları, 2002, s. 363.

Kozmik Korku

Zülal Arıman

Bir gizli ikircik taşıyorum derimin içinde
İçinden çıkılmaz saatlerde nüksediyor vakitsiz
Kimsenin işitmediği bir vesvese oluyor kulaklarımda
daimi...

Bir ikircik saklıyorum içimde
Dilimin ucuna diziyor
Geceyi mahv'a hazır o tereddütlü ve ürkek kelimeleri
Yerini yadırgıyor bıkmadan usanmadan,
unutkanlığıma bir mukavemet gösteriyor
Zaafa düştüğüm o an...
Saatini kolluyor onun halden düşürmeye meyli
Gayya-i cehennemde her bir yanlışın
Tavizsiz öc'ü olurken; derimi yaralıyor,
Derimde nihayetsiz yaraların habercisi...

Bir
İğne deliğinden çatlaklarımı kolluyor
Sızmaya ve akmaya hazır,,,
görüntüsünü sakınmakta isteksiz

O,
Yırtıyor ve Deliyor yüzeyimi
Çatırdayan, bitap düşmüş dirençsiz kırıkların içinde
Ağırlığıyla Boşluğumu dolduruyor,
Uykumun ışık görmeyen
En savunmasız saatinde...

Üzerime yürüyen Karanlık gövdesiyle
Elleri boynumda Rus ruletine mevzi ararken
Nefesimi kesen cüssesiyle
Göğsüme oturuyor,,,
Saatlerin en izafisinde.
Çürümeme rövanş alan katı kaidesi
Tenimi helak ediyor.....
Uykumun en derin yerinde
önce yırtıyor sonra deliyor yüzeyimi.

Uyku Felci

Zülal Arıman

Şaka Yaptığını Biliyom

İlhami Batı

Doktorum da kızar üstelik

Müthiş bir psikozun eşiğindeyim
Şimdi oturup da bunu düşünecek halde değilim
Beynimde ikinci çınarı çıkarın tanrı van Gogh'a daha adil

Bir zamanlar göz kararıyla yapardım pilavı
Şimdiyse elimin kalkması için ona telkinde bulunmam gerekiyor.
Dediğim gibi: bu ara mekanik hisler ve ben onlara karşı fazla bürokratiğim

Kime ne oldu da oldu böyle?
Çiğ üşüştü tepemize

Sekiz ayın sonunda açtım pencereyi
Ablam koştu
Annem koştu

Bir kadının çöpten ekmek yediğini gördüğümde beridir yere tükürürüm
Birilerinin görsel şölenini bozmak zaten benim işimdi
Ben bir şeyler midenize vursun diye varım
Evet ben de varım
Aslında ben oluyordum
Sonra bir şeyler oldu

.
. .
.

Yenildikçe

Nuraydın

insan kendi yaratır adını
yaratır gözlerini
sesinin aklını
konuşan ellerini
yaratır yalınayak gideceği
arka sokakları
kaldırımları
kent meydanlarını
yeniden
yenildikçe
gülümseyerek yeniden, yalınayak...

Beş Perde

Feyza Mentem

Karanlıktan sonrasını hiç bilmiyorum.

Doğuştan sahip olduğum sabit kimya, ruhumda ihtilal yaratan korkunç siyanür, kafamdaki yıkımın röntgen filmleri...

Neyi götürmeliyim, şelale ve nehirle kaplı ütopya?

Benim varlığım da yokluğum da dağın, tepenin ve uçurumun raconuna ters.

Tepede görünmek için önce zemini aşındırmakta bana memnuniyet getirmedim hiç.

Hadis okurken migrenim tutuyor.

Lütfen, affetme. Daha az talep daha hızlı huzuru elde ettirdi bana çünkü.

Ve sen affettiğinde ben hep başkalaşmak zorundaydım nasılsa.

Yığılıp bir köşeye, küçülüyorum işte.

Yerden yükseği oynayan Allah tekrar kazanıyor.

Bu dünyanın karşı tarafına sürükleyeceğim hiçbir şey, yok! imalat ettiğim sınır kapıları dışında. Evet, ben kapı imalat ettim bu dünyada, giriş ve çıkış yönü bulunmayan kapılardı bunlar. Hepsi kapalı.

Hiçbir şeyi içeri almadığım gibi ardıma da atamıyorum. Biliyorsun, ağız dolusu küfür yerine terbiyeye mukayyet olunmuş bir yaşamla hiç tanışmadım henüz. Bu yüzden isyankar zannediyorsun beni, oysaki ben o kapalı kapının içinde gürleyebiliyorum bir tek.

Dedim ya, karanlıktan başka hiçbir şey bilmiyorum.

Karanlıkta gürlemekten başka hiçbir şeyi.

Melankoliden mi? Sanmıyorum.

Bu yüzden, bu başlığı mikrop diye değiştirebilirim.

Otopside ve tükendiğimde dönüştüğüm kişiden kaçıyorum.

İçimi açmaları beni ürkütür, tanımsız hikayelerin iç organlarıma verdiği zararın görünmesini istemem.

Ve ne de olsa dikiş atmayı, hayatta bulduğum ilk fırsatlarda bilenmiş bir dişle gezinirken öğrendim.

Yani hep bir kaos ile kaos arasında.

Hep bir engebe. Zorluk, mücadele.

Diri kalmaya çalışırken vurulmaktı bu aynı zamanda. Kafa kafaya verdiğim kendimle mücadelede hep sakatlanmaktı.

Başka bildiğim bir şey yok. Gerçi sende yok.

Biliyorsun, bu beş perdelik hikayenin hiçbirinde beyaz bir perde açılmayacak.

Gözlerinize Tutmayın

Bilge Elik

en derinde, o kadim vahşi diller
yükselir kış topografyasından
altınsız, tözsüz ve çıplak.

bir gerçeklikte var olduğun
yarıda kesmeyi sevdiğin o hikaye

bir zamanlar, üzgün bir gerçek gibi süslü
ve gerçek gibi boşluklu göğsü.

ölüm dediğimiz muğlaklığa dair
demlenen cılız bir anlayış,

artık yabancısı olduğumuz akılsız rüyada
ışık dediğimiz karanlığa saklandığımız odada.

yaşam adına çiçekleri izledim,
bir bulutun ağırlığıyla
yere düzleştirildim.

kaç daire bir evren oluşturur
kaç gece olduğunda onlar...
ölümün geçişini hissettiğimde,
öteki frekansı mümkün kılar.

neredeyse gitmişim
tanık mıydınız damarlarımda,
ve göz kapaklarımda altında

-yemeğimiz acı
yemeğimiz aralıksız ısıyla-
mizah arasında damıtılmışım
sadece bastırılmışım.

artık deli değildim tahliye edilen
ahşabın köşesinden
sırılsıklam uyarı ışığı;

'gözlerinize tutmayın'
artık sadece sıfır noktası

Suyisayd

Kuyucu Afrodite

Önemsiz Korkular

Yasin Demirci

Gecenin üçü, masamdaki yarı bozuk lambanın titrek ışığı duvarda acayip oyunlar oynarken, o yine gelip içime oturdu: Bir his. Ağır bir his... Bir şeyler eksikmiş gibi. Adını tam olarak koyamadığım fakat varlığını eksikliğiyle birlikte korkuyla coşturan bir his.

Korkunun sebebi nedir? Belirsizlik mi, kaybetmekten korkmak mı, bilinmezlik mi ya da biliyor olmak mı?

Benim bu aralar korkum: yatak odasının ışığını açmadan koridorun ışığını kapattığımda, koridorun sonundaki odaya bakakalışım. İçimi saran ürpertiyle odaya kendimi atışım ve kapıyı hızla kapatmam da buna dahil.

Nefesimi düzene sokmaya çalışıyorum. Sırtım kapının sağlam ahşabına yaslanmış, güvendeyim. Güvende miyim? Kendi evimin, kendi koridorumun tanıdık karanlığından korkan bir yetişkinim. Ne kadar saçma ve ne kadar lüks bir korku bu.

Çünkü bu korkuyu seçebiliyorum. Işığı ben kapatıyorum. Odaya ben koşuyorum. Kapıyı ben kilitliyorum. Kontrol bende.

Oysa içime oturan o ağır his, o adını koyamadığım eksiklik, benim bu küçük, kişisel korkularım ile ilgili değilmiş. Lambanın titrek ışığı, şimdi de elimin altındaki telefonun soğuk ekranına vuruyor. Bir anlık tereddütle açıyorum ve o an, o hissin adı konuluyor:

Ekranında bir fotoğraf: Gazze – Yıkıntıların arasında duran küçük bir çocuk.

Benim korkum, sağlam duvarlarımın arasındaki gölgelere dair. Onun korkusu ise, gölgelerin bile saklanacak duvar bulamaması. Ben, ışığını açmadığım odamdan ürperiyorum; o, artık bir odası bile olmadığı için gökyüzünden yağın ateşten ürperiyor.

Benim korkuyla kapattığım bir kapım var. O çocuğun ise sığınacak bir kapı eşiği, başını sokacak bir tavanı yok.

İşte o an anlıyorum o eksiklik hissini. O, benim hayatımda eksik olan bir şey değil; başka bir hayatın tamamen eksiltilmiş olmasının vicdanıma oturan ağırlığı.

O his, varlığını eksikliğiyle değil, başkalarının yokluğuyla coşturuyormuş. Benim koridordaki karanlıktan çok daha karanlık, çok daha gerçek bir korkunun ortasında evsiz kalan çocukların hissi bu.

Gömlük

Fevzican Çelik

Sevişmedim bu gece
Giydiğim gömlükler yakışsın diye
Zayıflamak istedim sadece.
Ve ruhumdan zayıfladım yanlışlıkla,

Her şeyi herkesi anladım,
Sanki bir peygamber edasıyla
İnsan olduğundan saygı duydum herkese.
Hepsini dinledim ve anladım,

Fakat,

Fakat hepsi gitti birer birer,
Anladığım her dost,
Dinlediğim her güzel dudak,
Ya da sigaramı paylaştığım
Her bir yabancı
Anlatıp gitti,
Öylece.

Durak desen değil,
Ayna desen hiç değildim,
Kimi anlasam
Korktular insanlığından.

Anlaşılmaktan da korktular,
Anlatamamaktan da,
Yemin ederim
Hepsi tek bir gecede yaşandı,
Ama yine de gittiler.

Öylece kaldım bu gece,
Sevişmedim de üstelik,
Artık sevişemem de zaten,
O çok beğendiğim gömleğe sığamadıktan sonra.

Sessiz Cenazelere Katılmıyorum

Buğrahan Kavukçuoğlu

hayat dediğin Şey
çoğu zaman bir merdiven değil,
aynı basamağa her g¼n başka bir ağırlıkla çıkmaktır
omuzlarıma ç¼ken yorgunluk
ne tembellikten ne vazgeçiŐten
bayağı, bildiğin yaşamak eylemi yan etkisi

bazen bir g¼n,
sabah olmaktan utanır
ışık bile geç gelir pencereme
ç¼nk¼ içimdeki gece fazla mesaiye kalmıŐtır
ve kimseye hesap vermeyeceğim asla

hayat beni sık sık
duvara yazılmış bir not gibi okudu
¼st¼nden geçti, silmedi, orada bıraktı
ben de kendimi her seferinde
yeniden okuyarak hayatta kaldım

bazen kan değil, y¼k taŐır
vermenin yorgunluğu ç¼ker insanın sırtına
ç¼nk¼ verdikçe k¼ç¼l¼rs¼n onların g¼z¼nde
ve insan en ç¼ok akrabasına
yardım ettiği yerden aŐađılanır
bir teŐekk¼r değil, bir eksiklik gibi anılır adı

yenilgi sandığım Şeyler
insanı yorar ama öğretir
bunu en ç¼ok öğrenmek
istemeyen kalbimden biliyorum

akrabalık dedikleri
çoğu zaman bir n¼fus kaydı değil
ört¼l¼ bir tahakk¼m biçimi
kimin daha ç¼ok verdiğini değil
kimin daha ç¼ok sustuğunu ölçer
yardım, burada bir erdem değil
ileride y¼z¼ne vurulacak
resm¼ bir borç senedir

Sessiz Cenazelere Katılmıyorum

Buğrahan Kavukçuoğlu

erdikçe eksilirsin
eksildikçe "nankör" olursun
insan en ağır aşığılanmayı
sofrasını kurduğu yerden yer
çünkü kan bağı itirazı ayıp sayar
ve yoksulluğu ahlâk dersi sanır

bunu da taşıdım
diğerleri gibi
susarak, dişlerimi sıkarak
hayatta kalmanın
bir yurttaşlık görevi olduğunu sanarak

yaşadım,
çünkü bana reva görülen her şeye rağmen
ölmek onlardan taraf olmak demektir.

ben hayatta kaldım;
çünkü bu memlekette ölmek çoğu zaman bir itaat biçimiydi
ve ben adımları, kanımı, yorgunluğumu
başkalarının tertipleği sessiz cenazelere
teslim etmeyi reddettim.

itaatsizlik ediyorum;
sessiz cenazelere katılmıyorum.

Elbette

Sinan Kaban

Elbette söz dinleyecek
Korkudan ödü patlamış yalnız köpekler
Sen onları bir araya geldiğinde gör

Elbette Akdeniz'i ateşe verecek,
Patlak botla elli başına çaresizlik
Bu acıya hak değilse nedir isyan
Dişleri sağlam olanları seçip aradan
Kalanları savaşın tam ortasına geri gönderecek

Nasıl dönecek yoksa çarklar
Sıklaştıyoruz safları
Yerin kalbidir atan
Bunca atardamarın kalkan bir uçak gibi uğultusu

Elbette zor yer çekimine karşı koymak
Yere bir daha basmadan yerden ayrılmak çok zor
Bir uçak motoru olmasak da
Mecburen bir araya gelmiş köpekler olarak
Karşı gelmiyoruz hiç bir şeye
Geçtik o çağı çoktan, çünkü azız

Karşı konulamayacak deliklerden girilince
Tıklanmış bir Truva atıdır nihayet
Yeni dünya denilen şeyi uçurumdan atmak
Ölüm değil yaşamak istiyoruz hep beraber
Dalgalanan çayır gibi rüzgarda
Kendiliğinden

Elbette kendi sütünü içtiğindendir
İncir hâlâ her yerde
Onun kayaya yavaşça balyoz indirışı yok mu
Korkulur sabrından; tutunabilse suya
Orda da kuracakmış gibi otağını

Elbette kola kutusu basacağız tuvaletlere
Elbette tıkayacak lağımları fareler
Böğürtlen toplamak isteyen elbet yırtacak diken
İncir soyundan sayılır insan

Elbette

Sinan Kaban

Çakılın betonda mahpusluğudur
Böyle evlerin zilzurna dökülüğü
Her deprem özgürlük için fırsat kolonlarda

Benim o yalın beden koşar ayak uçmalarım sana
Başka neden olsun ki

Elbette yalan söyle, gizle adını, şifrele
Kahve sırasında bile isim soruyorlar
Bir kasap varmış diyorlar, boşluklardan ilerleyen
Bıçak kullanmadan boğayı parçalayan kasap
Nar gibi kızarıyormuş betona düşen her şey

Sana söylüyorum bunları, geç
Bunlar televizyonla büyüyenler
Bakar onlar, yalnız bakarlar

Gör ki bir kez daha
Yalnız dağların vakti var seni dinlemeye
Rüzgâr olası gelir dağ kulağına eğildiğinde
Kendiliğinden

Geçiş

Sylvan Clownson

Memur Korkusu

Müptezel Venceremos

Böyle Adalet mi olur?
 Direğini dübüğünü sikeyim!;
 Bir Faşo vardı bizim mahallede
 Benden üst devre, sapıktı da göt
 Olaysız günü de yoktu. Herkese sarkıntı ibne
 Ben daha lise sondayım bu yeni girmişti kodese
 Mahallede kırıtarak yürüyor diye
 İki eşcinsle saldırdı lavuk
 Birini komalık etti birini topraklık...
 1 cinayet ve 1 kasten yaralamadan yargılandı
 15 sene alıp; iki kere etkin pişman oldu
 Bir de genel aftan faydalanıp 3,5 sene yatıp çıktı!
 Adli kontrolle serbest ve Raconda Voltada hala
 Haydi buyur burdan yak!

Ah Orhan! Vah Orhan! Bizim emektar torbacı Orhan!
 Dede Orhan derdik ona
 Nam-ı diğer: "Hastasıyız Dede!"
 150 gram bonzai ve 48 extaziyle yakalandı
 Şafak operasyonu...O günler güneşimiz karardı
 Orhan 4 yılı geçti, hala hapiste
 Yakmadıysan buyur terazi ortada!
 Kefen ağır! Haydi burdan yak
 Böyle Adalet mi olur?
 İsmi anmaya bu şiirde korktuğum Zorba Faşo serbest
 Bizim zor zamanlarımızı kolaylatan,
 Geçici de olsa yoksulluğumuzu unutturan Dede Orhan HAPİSTE
 Ancak kusulur böyle ADALETE

Katilini, zorbasını, tecavüzcüsünü sal
 Dalgacıyı, dümenciği yatırdıkça yatır
 Oh ne güzel ADALET be!
 Ne güzel İSTANBUL amına koyayım
 HeadHunter bunlar canım
 Milletin ehlinin ve kafasının peşinde

Memur Korkusu

Müptezel Venceremos

Memurlar her yerde ve hep varlar
 Cenderme desen bölgesinde memur
 Geçen Zafer'i de aldılar
 Dealer Zafer. Ah Zafer!
 Paket oldun da kaldık ortada sik gibi
 Bulamazdınız hiçbir kanalda Zafer'deki ADALETİ!
 8 yıla yargılanıyormuş, yazık oldu Zafer'e
 Az güzellik yapmadı. Halden anlardı bir kere!

Bir de eğer anmazsam bu şiir erken boşalır,
 Saykodelik Zeliha vardı. Mahallemizin hippisi.
 Ket severdi Zeliha. Bildiğin KEYci
 Burundayken iyiydi ama damara başladı müptezel
 İki LİNElaşıp az sevişmedik
 Ezhel dinlerdik ve izlerdik hep Ezel.

Katkılı Kubar zamanında, 2-3 yıllık Pandemi
 Cuğaranın ve Marinin kıtlık dönemi
 Her şey zor, her kanal tınne...
 Nasıl harmandalı oynattı bize
 O sikko Corona cehennemi
 Niye söyledim bunları?
 Latif vardı. Nam-ı diğer: Katkılı.
 Bunu biz ele vermiştik, iyi de oldu.
 Hepimizi düşürmüştü katkılıya
 Sonra memurlar aynen paket.

Boşuna MEMUR parçasını yazmadı STAP
 Türkçe Rap'in kingidir. Ona saygı duyulacak!
 Dalga işi zor, güç bela...
 Memur korkusundan nasıl bulunacak?
 Bakalım sonumuz ne olacak?

Geç Kapitalizm Ağıtı

Etkin Garip

Duruyorum öyle.
 Düşünüyorum, bir ağlama geliyor.
 Kovuyorum.
 "Utanmaz," diyorum, "utanmaz."
 Aldırmıyor...
 Sahildeyim.
 Poyraz doluyor gözlerime.
 Söküp alıyor irademi rüzgar.
 Islak esiyor.
 Islanıyor sigaram.
 Hırslanıyor kalbim.
 Kinci bir sinsi oluyorum birkaç dakika,
 yalapaşap, hop tornistan.
 Geçen birkaç güne bakıyorum evvela,
 birkaç ay; birkaç yıla!
 Canavar düdüğü kimin için çalıyor?
 "Devrim oluyor," diyor martı.
 "Siktir git, seni yalancı kuş."
 ATM'ler başkaldırıyor.
 Paralar paralel kodeste.
 Kripto cennetiyiz, o biçim...
 Başarmak lazım diyorum, vapura.
 "Başarmam lazım,"
 neyi olduğunu bilmiyorum ama başarmak zorundayız...
 "Siktir git, proje öznesi piç," diye ötüyor vapur.
 "Ağla biraz, açılırsın," diyor müptezel.
 Anlamsız anlamsız bakıyorum.
 "Ya da nasıl istersen," diyor.
 "Zaten," diyorum!!
 "Neredeyiz?" diyor Şehriban.
 "Alemdeyiz," diyorum!
 "Tasadüf olamaz," diyor.
 "Olabilir," diyorum!
 "Olamaz," diyor.
 "Olamaz," diyorum!
 "Olabilir," diyor.
 "Düşteyiz," diyorum.
 Susuyor.

Geç Kapitalizm Ağıtı

Etkin Garip

"Şiirdeyiz," diyorum.

Gülümsüyoruz.

"Sigortamı part-time gösterin."

Bankalar düdüğümü alıyor.

"Götünüze sokun, yavşaklar," diyorum!

"Başkasının sırtına çıkmadan yükselemezsin," diyor şeytan.

Marks tokat atıyor şeytana;

"Şaka mısınız aq?" diyorum.

Trump kafa atıyor Marks'a.

Ara buluculuk yapıyor eyyamcı.

Cezaevinden çıkıyor Escobar'ın yancısı;

iki milyar doları karşılıyor!!

"Hassiktirin," diyorum, gayri resmi.

Asgari ücret tartışılıyor, komisyonda!!

Bir haciz geliyor, bir haciz daha!!

Birbirimize giriyoruz devletle, asss.

Dehşete düşürülüyorum—
iyi geliyor.

Hayko'yla, roketin bokunu temizliyorum.

Dubai'den fonlanıyorlar;

yalıda yaşıyor piçler!!

"Anasını babasını, hocasını hacısını, gelmişini geçmişini sikeyim böyle düzenin,"
diyorum!!

Üç feminist avukat dava açıyor.

Bir haciz daha yiyorum.

"Hey dostum, sizin derdiniz ne amk?"

Ctrl+F10 God tuşuna basıyorum.

Sabah sevgilim uyandırıyor, sevişiyoruz.

Patronum arıyor.

Alarmım çalıyor;

gözüne alınıyoruz çırılçıplaklıktan...

"Öyle şey mi olur?" diyor Sade.

"Olmaması lazım," diyorum.

Engels: "Al şu parayı, kirani yatır," diyor.

"Taşıma suyla değirmen dönmez," diyor nenemin hayaleti.

Lenin: "Bilimsel sosyalizm 101 YouTube kanalını artık açmalıyız, iletişim çok önemli," diyor.

Geç Kapitalizm Ağıtı

Etkin Garip

“Kanka ben artık o kadar sorumluluk almak istemiyorum,” diyorum -/
 Suratını asıyor...
 “Bi bitmediniz aq, geldin 200 yaşına, çok şey değişti, her şey değişti,” diyorum.
 Alık alık bakıyor.
 “Artık herkes kendi kendinin kölesi, kısaca,” diyorum!!
 “Zaten devrim özde başlar,” diyecekken
 ağzının ortasına patlatıyor, Byung.
 Polisler hepimizi soyuyor.
 Çıplak aramaya başlıyorlar.
 Mandela, sikini göstermiş kankam.
 Freud: “Kitle psikolojisi,” diyor.
 Jung: “Kollektif bilinç.”
 “Yeter artık!” diyorum!!
 “Biriniz şu rüyayı yorumlasın!”
 “Manda yuva yapmış Kandil Dağı’na,” diyorum...
 Heval alınıyor.
 Elimi uzatıyorum &
 aşağılık bir mahlukmuşum gibi tepeden bakıyor!!
 Ben alınıyorum @cab.
 Trump Tower’a TB3 dalıyor.
 Putin: “Çar Bombasını götünüze sokarım,” diyor Charles’a.
 Charles: “Konuşma lan, gizli Müslüman. Azdan az, çoktan çok gider,” diyor!!
 Partiden arıyorlar:
 “Neden gelmiyorsun?”
 “Sabahın yedisinde yirmi tane genci bildiri dağıtmak için nasıl delirttiniz,”
 diyorum.
 “Etkin, saçmalama,” diyorlar.
 “Asıl siz saçmalamayın,” diyorum!!
 “Aidatı yatır,” deyip yüzüme kapatıyorlar.
 Yeni mevzileri konuşmalıyız, derken laf ağzımda kalıyor.
 Robot polis hackleme atölyesi yapıyoruz.
 Zeze’ye kayyum atanıyor.
 “Kayyum gasp’tır!” diyorum!!
 Mahkeme kuruluyor.
 Adalet kuduruyor.
 Emir-i Şi: “Altı yüz milyar dolar yatırım yapacağım, gel konuşalım,” diyor.

Geç Kapitalizm Ağıtı

Etkin Garip

Xi Jinping: "Kanka sosyal puanım yetmiyor, Pekin'den çıkamıyorum, esselamün aleyküm, sen gel," diyor.

Muhiddin Arabi, Buddha'yı ovalıyor.

Buddha'dan Musa çıkıyor.

"Cehennemde yerin hazır, götünde fosfor bombası patlatacağız, amına kodumun çocuk katili!" diyor;

Netanyahu'ya!!

Elon: "Amerika'nın özgürlük ihracatına sınır getirmeliyiz," diyor.

"Kanka, özgürlüğünüzü götünüze sokun. Özgünlüğümüz bizde kalsın," diyorum.

"Ne diyorsun? Mars'ta üfler miyiz?" diyor.

"Tabii, tuzun kuru. Sen iyisi mi yarrağımı ye," diyorum.

"Tamam kanka, sensin."

"Fikrini değiştirirsen X'ten yazarsın," diyor.

"Şeytan'la anlaşmayı düşünmüyorum, ikile," diyorum.

"Kafanı sevdim, sen yine de yaz," diyor.

İçimden: "Be götoş, madem öyle, bir Cybertruck bırak," derken ağzıma yapıştırıyor bir tane lalam; hak ettim...

Alarmım çalıyor, acı acı!!

"Ananı sikeyim! Saat 09:05!"

Boşalıyorum üst üste.

Sevgilim, gitmeliyim...

Sevgilim,

"Mememi yalamak mı, işe gitmek mi?" diyor?

"Aşkım, tabii ki memeni yalamak;

bir gün başka bir cevap veririm, vur beni," diyorum.

Ama, sike sike o işe gitmeliyim!!

Ta ki, aşk raporu kabul edilene kadar.

Akşam kaldığımız yerden sevişelim.

Tabii, işten sikim kalkarsa!!

Aşırı işten, sikim kalkmıyor!!

Aşırı işten derim patlıyor.

İşçi sınıfı iktidarsızlığı—

yakıdan trajik, uzaktan komik;

Lacanik son.

Okunmayan Kayıt / Bozuk Bant

Ferhat Nithin

ürkek kaptan

—dur—

kaptan değil

ürkeklik kaptan

(dümene gerek yok)

kırıksıklıklar

bir yüz değil

bir takvim

takvimler yalan söyler

zaman emekli

bunu sana söylemediler

yıldızsız gece =

gece değil

alışkanlığın kararması

bahçe

alışkanlıklar bahçesi

toprak yok

sadece tekrar

tekrar

tekrar

bakışların

(kime?)

kör

ama görmekten değil

bakmaktan yorulmuş

kasvet

bir hava durumu değil

bir refleks

ihtimal

savur

savur

tutma

tutulan şeyler çürür

Okunmayan Kayıt / Bozuk Bant

Ferhat Nithin

gölgesiz uçurumlar
← mantık burada düştü
gölgeyi unut
uçurumu hatırla
ya da tersini
ya da hiçbirini
ellerin
terli
ellerin hep terli
cırt
cırt
anahtar
kapıdan önce
ses
kapıdan sonra
hiç

nasır
bir felsefe
acı = bilgi
bilgi = sertleşme
(yanlış eşitlik ama iş görüyor)

bataklıkta
güneş doğmaz
bunu defalarca söyledin
her seferinde sabah oldu
bu çelişkiyi sevdin
çünkü seni hatırlatıyordu

söz
gelmedi
hatırlama geldi
hatırlama bozuk
hafıza korsan
konuşma
şaşılacak bir evre değil
bir sistem hatası
404: anlam bulunamadı

Okunmayan Kayıt / Bozuk Bant

Ferhat Nithin

uzaklar
ortasında değilsin
ortası diye bir Şey yok
uzaklar iç organ
taşınıyor
ağır

sağanak
aşikâr
saklanma refleksi geçersiz
ödünsüz bir hayat
iade kabul etmiyor

vakitsiz kaldı
merhabalar
merhaba demek
bir niyet beyanıydı
niyet iptal

imkânsızlık
yol değil
ama yürüyorsun
yürümek bir alışkanlık
alışkanlıklar bahçesi
(geri döndük
ıkış yok)

vedalar
ilerlemedi
ilerlemek modern
sen postmodernsin

şehir
utansız
şehirler utanmaz
utanmak bireyseldi
birey kapandı

Okunmayan Kayıt / Bozuk Bant

Ferhat Nithin

hayat
emekli
maaşı yok
ama hâlâ çalışıyor
senin üstünde

ve sen
sen kimsin
bunu sorma
sorular da yorgun

kaptan sandığın şey
bir metafordu
metafor
batınca
geriye sadece
sessizlik
kaldı

(kayıt burada kesiliyor
ama sen
hala
dinliyorsun)

